310

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 м-ц 90 к.; на 3 м-цы [illegible] к.; на 6 м-цаў—5 р.; на 1 г[од] [illegible]
Зьмена адрасу: мясцовага [illegible] гарадзкога—2[illegible]
Падпіска і абвесткі [прымаюцца] (трэці паверх) ад 9 г[адз.] [illegible] Бел. Дз[яржаўнае] [illegible]

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі (пасьля тэксту)—50 кап. Іншагародніе—1 р. [illegible] ў два разы даражэй [illegible]

896. г. ЛЕНИНГРАД
Университетская Набережная 7/9
Фундамент. Библиотеке Лен. Гос. Университета
Серр-Лек. /Зв.1./

ЗЬВЯЗДА

[illegible] Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ох гадзіны дня, тэлеф. № 6-10. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраўн. Гл. Канторою) Кантора абвестак і падпіскі) ТЭЛ. № 761.

№ 119 [illegible]
Цана асобнага нумару ўсюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

У Вільні фашысты [illegible] ...ны рабочыя і сяляне—патрабуем іх аслабаненьня!

Супроць катаржнага прысуду над Грамадою

ЭКЗАМЭН ВЫТРЫМАЛІ

(Некаторыя заўвагі аб перавыбарах бюро ячэек)

Перавыбары бюро партыйных ячэек, што зараз адбываюцца, разгарнуліся ў шырокую кампанію па ажыўленьні партыйнае працы. Абгаварэньне праробленае працы, крытычны да яе падыход з боку партыйных мас выяўляецца, па сутнасьці справы, праверкай партыйнага кіраўніцтва і партыйных кадраў. Надзвычайнае ажыўленьне перавыбарчых сходаў, ускалыхнутая актыўнасьць партыйных мас значна большая, чымся ў папярэднія перавыбары, практычны зьмест [illegible] у спрэчках таварышамі, дзелавыя прапановы па выпраўленьні недахопаў, што наглядаюцца ў працы ячэек—усё гэта дае надзвычайна каштоўны матар'ял для новых бюро ячэек у далейшай іх працы. А з другога боку ўсё гэта наглядна паказвае, што праведзеная партыяй выхаваўчая праца дала велізарнейшую карысьць, яна значна падняла як палітычны ўзровень, так і бальшавіцкую загартаванасьць партыйных радоў. І [illegible], што пры ўліку ўсіх гэтых акалічнасьцяў, падводзячы папярэднія, далёка няагульныя вынікі праводзімай перавыбарчай кампаніі, мы будзем мець баланс безумоўна станоўчы для партыйных арганізацый.

Нельга, аднак, выпушчаць з-пад увагі таго, што, па сутнасьці, сучасныя перавыбары бюро ячэек зьяўляюцца першай масавай кампаніяй, якая цалкам праходзіць пад лёзунгам самакрытыкі. Перад намі стаіць ва ўсю велічыню задача шырокага прыстасаваньня гэтага лёзунгу ў цэлым радзе іншых галін працы (савецкай, прафэсыянальнай і інш.) і таму [illegible] выяўляецца тое, што ўсе нашыя партарганізацыі павінны дасканальна вывучыць праведзены вопыт у партарганізацыі з тым, каб з большым посьпехам выкарыстаць яго ў далейшым. Лінія на самакрытыку праводзіцца партыяй, яна асабліва выразна падкрэсьлена ў лісьце ЦК КП(б)Б да партарганізацый з новаю пера[illegible] і з гэтага [illegible]

строгасьцю мы павінны падыходзіць самі да сябе і метад самакрытыкі з няўхільнай паступовасьцю праводзіць у штодзённай нашай працы. Папярэднія вынікі перавыбараў бюро ячэек яскрава паказалі, што ў асноўным мы экзамэн вытрымалі, што стаім на правільным шляху. Аднак, было-б няправільным не паказаць на асобныя недахопы, якія выявіліся да гэтае пары.

Перавыбары яшчэ ў самым разгары, і абмінуць гэтыя хібы мы [illegible]. Перш за ўсё, што асабліва кідаецца ў вочы—гэта шаблённы падыход у некаторых ячэйках да высьвятленьня стану працы ячэйкі абсьледваўчых камісій. (Напрыклад Каліскавіцкая сельячэйка КП(б)Б). Як правіла, на сходах таварышы, выступаючы ў спрэчках, закранаюць пытаньні глыбей і правільней паказваюць на асобныя хібы. Адгэтуль ясна, што папярэдняя падрыхтоўка пытаньняў партыйнае працы, якая павінна адыграць рашаючую ролю ў перавыбарчую кампанію, вымагае практычных паказаньняў і карды[illegible]нальных зьмен. Другое, вельмі важныя пытаньні партыйнай працы, як масавая праца, маюць неадпаведна малую ўдзельную вагу на перавыбарчых сходах, мала абмяркоўваюцца і па гэтых пытаньнях амаль няма практычных прапазіцый. Трэцяе—гэта, праўда, асобныя, але характэрныя выпадкі ўмалчваньня такіх рашаючых пытаньняў, як гаспадарчае, тэндэнцыя «крытыкнуць» агулам, без уліча[ньня] вузка мясцовых акалічнасьцяў.

Гэтыя факты прымушаюць нас упарта і настойліва заастраць увагу партыйных мас на правільным падыходзе да вырашэньня галоўных задач партыі на аснове самакрытыкі.

Перавыбары бюро павінны таксама стаць і калектыўным аглядам партыйнага кіраўніцтва. Сакратарскі склад ячэек не ўсюды адпавядае тым вымаганьням, якія на яго ўскладаюцца. Перавыбары ў ячэйцы цігі МББ чыг., заводзе «Чырвоная Зара», «Усход» і г. д. [illegible]

Да працоўных і культурных дзеячоў усяго сьвету!

22 мая ў Вільні скончыўся працэс Беларускай Сялянска-Работніцкай Грамады. На працягу трох месяцаў увесь сьвет быў сьведкам суду над цэлым народам, сьведкам судовага працэсу, у матар'ялах якога, як сказаў на судзе польскі патрыёта, абаронца падсудных, праф. Пятрусэвіч, —ніводзін будучы гісторык ня знойдзе праўды.

Гэта быў суд, абвінавачаньне якога было пабудована на паказаньнях правакатараў, на паказаньнях яўных і тайных агентаў польскай дэфэнзывы. Гэтыя ілжывыя паказаньні зьявіліся адзінай падставай для катаржнага, ужо раней сфабрыкаванага, прысуду.

За што-ж судзілі Грамаду? Паказаньні правакатараў і ахраньнікаў, прамовы пракурораў, увесь абвінаваўчы акт гавораць аб тым, што Грамаду судзілі за дамаганьне самавызначэньня беларускага народу, за дамаганьне зямлі для сялянства, за дамаганьне беларускай школы.

Прысуд над Грамадой зьяўляецца [illegible] каланізатарства і палёнізатарства, палітыкі тэрору, фізычнага і культурнага зьнішчэньня беларускага народу ў Заходняй Беларусі.

Судовы працэс Грамады паказаў усяму сьвету, што рабочыя і сяляне Заходняй Беларусі толькі за імкненьне дабіцца элемэнтарных чалавечых праў трактуюцца, як праступнікі, кідаюцца ў турмы і пераносяць сярэднявяковыя катаваньні.

Гэта робіцца ў той час, калі на другім баку існуючых межаў, у Беларусі Савецкай, якая на правах самастойнай дзяржавы ўваходзіць у вялікі Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, дзе ўсе нацыі (палякі, яўрэі, латышы, літоўцы) маюць аднолькавыя правы,— сялянства карыстаецца ўсёю зямлёю, разам з рабочымі шпарка адбудоўвае сваю гаспадарку, будуе беларускую школу, беларускую культуру і культуру ўсіх іншых нацыянальнасьцяў, зьяўляючыся гаспадаром свайго ўласнага жыцьця.

Грамаду імкнуліся ўтоесаміць з Камуністычнай партыяй Заходняй Беларусі. І гэта не выпадкова, бо польскі фашысцкі ўрад добра разумее, што працоўныя масы змогуць дабіцца свайго сацыяльнага і нацыянальнага вызваленьня толькі тады, калі яны будуць змагацца супольна і пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі. Аб'явіўшы камуністычную партыю Заходняй Беларусі нелегальнай, польскі ўрад намагаўся ўтоесаміць Грамаду з кампартыяй, каб запалохаць несьвядомыя колы працоўных, каб зьбіць іх з правільнага шляху да свайго вызваленьня.

Грамада зьяўлялася масавай арганізацыяй сялян і рабочых. Абараняючы інтарэсы шырокіх працоўных мас, Грамада не магла не выступаць супроць цкаваньня міжнароднага пралетарыяту, супроць падрыхтоўкі новай вайны, супроць тэрору, які праводзіць фашыстоўскі ўрад супроць працоўных Польшчы і Заходняй Беларусі. Гэтую дзейнасьць Грамады суд імкнуўся назваць выкананьнем [illegible] другой дзяржавы, тэрорыстычнай дзейнасьцю. [illegible] толькі адно—гэта правакатары [illegible] даказалі і паказалі толькі [illegible] абвінавачаных.

Акт абвінавачаньня, судовыя матар'ялы [illegible] нявіноўнасьць усіх абвінавачаных [illegible] характар усяго працэсу, [illegible] прысуду абвінавачаных, польскі ўрад найшоў на [illegible] асноўнай масы падсудных, фашы[illegible]

Ня маючы жадных падстаў для [illegible] прысудам [illegible] палітыкі, ён [illegible] вызваленьнем адных, [illegible] каланізатарскай [illegible] нацыянальнае і культурнае вызваленьне. [illegible] польскі ўрад [illegible] новыя сродкі [illegible] рабоча-сялянскі рух за нацыянальнае [illegible] справа [illegible] сваім прысудам расколоць [illegible] і памятаць усе тыя, каму дорага справа беларускага народу [illegible] працоўных, каму дорага справа культу[рна]-нацыянальнага вызваленьня [illegible] ў Заходняй Беларусі.

Разгромам Грамады, разгромам [illegible] сьвядомага і арганізаванага ў Заходняй Беларусі польскі фашызм імкнецца [illegible] усякія перашкоды ў сваёй падрыхтоўцы для збройнага нападу на Савецкую Беларусь і на СССР. Аб гэтым таксама павінны ведаць [illegible] памятаць працоўныя Заходняй Беларусі і Польшчы. Аб гэтым павінны ведаць працоўныя [illegible] культурны сьвет [illegible] пратэставаць [illegible] усяго сьвету.

Мы заклікаем працоўных усяго [illegible], заклікаем увесь культурны сьвет пратэставаць супроць прысуду, пабудаванага [illegible] правакацыі!

Мы патрабуем вызваленьня [illegible] абвінавачаных!

Мы [illegible] Заходняй Беларусі, якія за ўвесь час [illegible] беларускім народам, якія фактычна [illegible]

Паток пратэстаў ня спыняецца

Суровы катаржны прысуд фашысцкага суду ў Вільні над Беларускай Рабоча-Сялянскай Грамадой выклікаў велізнае абурэньне рабочых і сялян Савецкае Беларусі. З глухіх кутноў, з вёсак, гарадоў і мястэчак рэдакцыя атрымала рэзалюцыі пратэсту рабоча-сялянскіх сходаў, поўных гневу і абурэньня.

Настаўнікі і вучні Плешчаніцкай сямігодкі Менскай акругі, дачуўшыся аб жорсткім прыгаворы фашысцкага суду, патрабуюць вызваленьня з турмы лепшых прадстаўнікоў беларускага народу. Нехай польскі фашызм,—заяўляюць яны,—не спадзяецца задушыць 3 мільёны беларусаў.

— Мы пратэстуем супроць прыгавару над Беларускай Грамадой, мы патрабуем вызваленьня ве праваднікоў, а таксама права на не далейшае існаваньне,—так заяўляюць у рэзалюцыі мопраўцы, прафэсыянальныя і іншыя грамадзкія арганізацыі Лагойску, якія ўвесь час з вялікай зацікаўленасьцю сачылі за ходам працэсу.

Моладзь в. в. Навасёлкі і Дайнава, Менскай акругі, у колькасьці 120 чал., рашуча пратэстуе супроць катаваньня замежных братоў-беларусаў і патрабуе вызваленьня засуджаных членаў Беларускае Грамады.

Рабочыя і служачыя заводу „Чырвоны Кастрычнік" (ст. Арэтунь, Аршанскай акругі) надсылаюць сваё братэрскае прывітаньне барацьбітом за справу вызваленьня працоўных Зах. Беларусі—грамадаўцам і патрабуюць іх вызваленьня.

Гэткія-ж рэзалюцыі пратэсту рэдакцыяй атрыманы ад рабочых і служачых цагельняў, рабочых Гандальстрою, рабочых і служачых заводу „Чырвоная Зара" ў Менску, рабочых і служачых ст. Менск МББ чыг., рабочых і служачых Белмясгандлю, рабочых кардоннай фабрыкі імя Леніна ў Пухавічах рабочых заводу „Варшавянка", служачых Наркамзему і Белсельтрэсту, рабочых і служачых Полацкага чыгуначнага вузла, слухачоў Мар'іна-Горскага сельгаспадарчага тэхнікуму і іншых.

У ЗАХОДНЯЙ БЕЛАРУСІ

ПАДПАЛ МАЁНТКУ

У раёне Лужак (Дзісьн. пав.) згарэў маёнтак Краснопаль. Ёсьць падазрэньне, што маёнтак быў падпалены мясцовымі сялянамі.

БЕЛАРУСКІЯ СПЭКТАКЛІ

— 19 мая ў Віленскай Беларускай гімназіі вучнёўскі гурток ставіў п'есу Н. Сваяка «Выбары старшыні».

— 24 мая адбыўся спэктакль у Маладэчні. Ставілася п'еса Ф. Аляхновіча „Цені".

НОВАЯ БЕЛАРУСКАЯ ЧАСОПІСЬ

У хуткім часе ў Вільні пачне выходзіць новая часопісь „Водгукі". Па весьтках „Кур. Віл." часопісь будзе выдавацца беларускімі радыкаламі.

НОВЫЯ БЕЛАРУСКІЯ КНІЖКІ

— Вышла з друку паэма Якуба Коласа „Сымон Музыка" — выданьне таварыства „Пагоня".

— Вышла з друку кніжка „Стары Замак" В. Неміровіча-Данчэнка ў перакладзе Б. Ст. Выданьне «Беларускай Крыніцы».

— Друкці-Падбярэзкі пачнае ўкладаньне беларуска-польскага слоўніка і ў хуткім часе пачне друкавацца.

ЗЬЕЗД СТАРАВЕРАЎ

24-га мая ў Вільні пачынаецца зьезд стараавераў, які выбера новую духоўную ўладу стараавераў. Польскі ўрад дапамагае ўсе стараны, каб правясьці прыхільных да сябе людзей і насогул падпарадкаваць старавераў сваёму ўплыву.

Арышт 26 польскіх камуністых

БЭРЛІН, 23. Агенцтва Вольфа паведамляе паведамленьне правых газэт аб рэзультатах паліцыі «новага» [illegible] 26 [illegible] у Бэрліне [illegible] арыштаваны 26 яго удзельнікаў [illegible] Паводле паведамленьня [illegible] партыі Польшчы і ЦК камуністычнай партыі.

* * *

БЭРЛІН, 23. 26 польскіх камуністаў [illegible]

[illegible] выбараў бюро ячэек, і з гэтага [illegible] усе [illegible] на [illegible] роді. Але мы толькі распачынаем шырокае прыстасаваньне гэтае лініі ў партыйнай арганізацыі і там павінны асабліва уважліва сачыць за яе праведзеньнем.

Не паабгрунтаваны грунту магчымасьці выкарыстаньня гэтага абсалютна правільнага курсу партыйнае палітыкі розным цёмнымі, антыпарцейскімі элемэнтамі, меншавіцкімі, бундаўскімі і эсэраўскімі недабіткамі, нэпманска-кулацкай «публікай» для таго, каб кінуць цень на партыю, абагуліць тэндэнцыйна нашы недахопы, выкрыўленьні партыйнай лініі асобнымі бюракратамі і кінуць абвінавачаньне партыі. Такія спробы павінны быць у корані зьнішчаны, такія «крытыкаы» павінны атрымаць моцна па руках—шкодзіць сабе мы не дазволім. Але з тым большай

«Чырвонай Зара», «Усход» і г. д. [illegible] паказалі, што партыйныя [illegible] па, напатрабаваньні да партыйных кіраўнікоў, даюць рашучы адпор момантам начальніцкага «асаджваньня», «адлаёргваньня» асобных партыйцаў і вымагаюць удакладненьня кіруючых дырэктыў вышэйстаячых партыйных органаў.

Гэтыя пайярэдніія вынікі, якія наяўна паказалі вялікі якасны ўзрост нашае партарганізацыі, пераможна перайшоўшай на вышэйшую ступень працы, лішні раз сьцьвярджаюць, што далейшае разгортваньне самакрытыкі забясьпечана правільным партыйным кіраўніцтвам, што ўскладзеная праца партыйных ячэек пойдзе пасьпяхова пры актыўным удзеле мас і што мы будзем мець правільнае фармаваньне кіруючых кадраў у перавыбарчую кампаніі

[illegible]

Мы патрабуем вызваленьня ўсіх [illegible]!

Мы заньбім зводнікія беларускі [illegible] Заходняй Беларусі, якія за ўвесь час [illegible] беларускім народам, якія фактычна дапамаглі пасадзіць Грамаду на лаву [illegible]!

Мы заклікаем усіх чесных культурных дзеячоў Заходняй Беларусі трымаць цесную сувязь з беларускімі працоўнымі масамі, арганізоўваць гэтыя масы ў мэтах абароны беларускай нацыі, у мэтах стварэньня адзінага фронту беларускіх рабочых і сялян з рабочымі і сялянамі Польшчы!

Мы заклікаем працоўныя масы і культурных дзеячоў усяго сьвету падняць барацьбу за вызваленьне ўсіх палітвязьняў, што томяцца ў польскіх турмах.

Мы заклікаем працоўных і культурных дзеячоў усяго сьвету згуртавацца вакол міжнароднай арганізацыі дапамогі палітвязьням!

КАМІТЭТ НАВУКОВЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ І ПІСЬМЕНЬНІКАЎ БССР ПА АБАРОНЕ БЕЛАРУСКАЙ СЯЛЯНСКА-РАБОТНІЦКАЙ ГРАМАДЫ.

СТАРШЫНЯ КАМІТЭТУ, НАРОДНЫ ПАЭТА БЕЛАРУСІ, ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН ІНБЕЛКУЛЬТУ Я. КУПАЛА.

ЧЛЕНЫ: НАРОДНЫ ПАЭТА БЕЛАРУСІ, ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН ІНБЕЛКУЛЬТУ ЯКУБ КОЛАС; СТАРШЫНЯ СЭКЦЫІ НАВУКОВЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ БССР ПРАФЭСАР Я. С. ВОЛЬФСОН; ПРЭЗЫДЭНТ ІНБЕЛКУЛЬТУ ПРАФЭСАР У. ІГНАТОЎСКІ; ЗАСЛУЖАНЫ ПРАФЭСАР, РЭКТАР БДУ, ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН ІНБЕЛКУЛЬТУ Ў. ПІЧЭТА; ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН ІНБЕЛКУЛЬТУ З. ЖЫЛУНОВІЧ; ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН, НЕАДМЕННЫ САКРАТАР ІНБЕЛКУЛЬТУ В. ЛАСТОЎСКІ; ДАЦЭНТ БДУ Д-Р А. СЯНЬКЕВІЧ; ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН ІНБЕЛКУЛЬТУ І СТАРШЫНЯ ГАЛОЎНАВУКІ С. НЕКРАШЭВІЧ; ДЫРЭКТАР ІНСТЫТУТУ СЕЛЬСКАЙ І ЛЯСНОЙ ГАСПАДАРКІ Г. ГАРЭЦКІ; ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН ІНБЕЛКУЛЬТУ ПРАФЭСАР А. СМОЛІЧ; ПРАФЭСАР М. ГРЭДЗІНГЕР; А. ЦЬВІКЕВІЧ; Л. АШАРОВІЧ; ПРАВАДЗЕЙНЫ ЧЛЕН ІНБЕЛКУЛЬТУ, ДАЦЭНТ БДУ, ЯЗЭП ЛЁСІК; Я. КЛЫС; АСЫСТЭНТ БДУ Д-Р ТРАМПОВІЧ.

БЭРЛІН, 23. Агенцтва Вольфа пацьвярджае паведамленьне прав[ых] газэт аб роспуску паліцыяй „нелегальнага" [illegible] ў Бэрліне і [illegible] арышце 26 яго ўдзельнікаў.

Паводле цьверджаньняў паліцыі, сход адбываўся „пад відам пасяджэньня клюбу эсперантыстых", але ў сапраўднасьці зьяўляўся, быццам, сходам польскіх камуністых. Паліцыя заяўляе, што пры роспуску сходу і арышце яго ўдзельнікаў ёю захоплена надта многа матар'ялаў, якія ў сучасны момант падрабязна разглядаюцца, а таксама і значныя грашовыя сумы ў амэрыканскіх доларах. Сярод захопленых матар'ялаў, паводле цьверджаньняў паліцыі, ёсьць адозва ЦК камуністычнай партыі Польшчы і ЦК камуністычнай партыі.

* * *

БЭРЛІН, 23. 26 польскіх камуністых [illegible] тра стануць перад судом спрошчанага тыпу пры паліцэйпрэзыдыюме. Арыштаваным прад'яўлена абвінавачаньне ў карыстаньні фальшывымі дакумэнтамі і пераходзе праз граніцу бяз належнага дазволу.

У выпадку, калі абвінавачаныя будуць прысуджаны толькі да грашовага штрафу, альбасва з гэтым, будзе выдан загад аб іх высяленьні, калі-ж яны будуць засуджаны да турэмнага зьняволеньня, дык будуць высланы па адбыцьці кары.

Ваенны падзел Кітаю---пагроза новае сусьветнае вайны

Адозва Выканкому Камінтэрну

Не допусьціць японскага разбою—задача працоўных

МАСКВА, 23. Адозва Выканкому Камінтэрну аб японскай інтэрвэнцыі ў Кітаі.

„Ваенны падзел Кітаю пачаўся. Разбойніцкі японскі імпэрыялізм акупаваў Шаньдунь, затапіўшы ў крыві рабочых і сялян нацыянальна-рэвалюцыйны рух Кітаю. Сусьветная буржуазія пераходзіць ад інтэрвэнцыі да адкрытага заваяваньня краіны. Японія падрыхтоўвае Шаньдуню ролю Манчжурыі, г. зн. нявольніцкую ролю японскай калёніі, якая зьяўляецца апорай крывавай рэакцыі ў краіне. Вайна, якая пачата Японіяй, можа абярнуцца ў сусьветны пажар, у барацьбу імпэрыялістых за агульны перадзел і новы разьдзел калёній, у крывавы паход супроць усіх прыгнечаных народаў. Толькі неадкладная ўзрапчная салідарнасьць міжнароднага пралетарыяту і прыгнечаных народаў можа папярэдзіць ці адтэрмінаваць катастрофу.

Рабочыя, сяляне і салдаты Японіі! На вас ляжыць першы рэвалюцыйны абавязак спыніць меч, які ўзьняты над кітайскім народам. Толькі пад кіраўніцтвам пралетарыяту працоўныя масы Кітаю зьнішчаць контр-рэвалюцыю ўнутры краіны і заваююць незалежнасьць рэвалюцыйнага Кітаю. Толькі арганізаваная ў саветы ўлада рабочых і сялян разбурыць усе палацы імпэрыялізму, прывядзе нацыянальную рэвалюцыю да перамогі і адкрые перад ёю шырокую дарогу да соцыялізму. Камуністычны Інтэрнацыянал не раз папярэджваў,—гаворыцца далей у адозве,—што напад на кітайскі народ—гэта падрыхтоўка гіганцкай новай страшнай сусьветнай вайны.

Падзел Кітаю, які пачаты Японіяй,—новы крок да гэтай вайны. Сусьветная катастрофа набліжаецца з узрастаючай шпаркасьцю. Узмацненьне націску на Савецкі Саюз зьяўляецца часткаю агульнага пляну падрыхтоўкі сусьветных драпежнікаў да новага перадзелу сьвету. Існаваньне Савецкага Саюзу, як крэпасьці і маяка міжнароднага рэвалюцыйнага руху, як бязьлітаснага выкрывацеля ваенных замыслаў, зьяўляецца вялізарнаю небясьпекаю для ўсіх падпальшчыкаў вайны.

Рабочыя сьвету! З новаю сілаю, з новым націскам на абарону кітайскай рэвалюцыі, супроць ваеннага надзелу Кітаю. Дапамажэце ажыцьцёвіць лёзунг: ніводнага салдата, ніводнай стральбы супроць кітайскай рэвалюцыі. Ня верце клявусьлівым абяцаньням Другога і Амстэрдамскага Інтэрнацыяналаў. Яны ўжо падрыхтоўваюць здраднікаў 1914 год. Працуйце над падрыхтоўкаю ўмоў, пры якіх стане магчымым абярнуць імпэрыялістычную вайну ў вайну грамадзянскую".

Навіны Савецкага Дня

ТАВ. КАЛІНІН НА ЗЬЕЗЬДЗЕ БУДАЎНІКОЎ

МАСКВА, 23. Учора на ўсесаюзным зьезьдзе будаўнікоў выступіў тав. Калінін. Тав. Калінін перадаў зьезду прывітаньне ад імя партыі і ўраду.

—Партыя і ўрад,—сказаў тав. Калінін,—чакаюць ад вас, будаўнікоў, патаненьня будаўніцтва і пры тым бяз зьніжэньня зарплаты будаўнічым рабочым. Рад абсьледваньняў РСІ паказаў, што амаль усе пабудовы каштавалі нам вельмі дорага. Тлумачыцца гэта, відавочна, тым, што ў нас яшчэ мала вопыту і тэхнічных сродкаў. Трэба, з аднаго боку, наглядаць за тэхнікай, а з другога—цаніць усе тэхнічныя сродкі, якія ў нас ёсьць. У нас ёсьць інжынэры, якія ўжо паказалі сваё ўменьне будаваць. Прафсаюз павінен з аднаго боку, перашкаджаць шкодніцкім тэндэнцыям, якія наглядаюцца сярод часткі тэхнічнага пэрсаналу, а з другога боку—павінен дапамагаць разьвіцьцю творчасьці ў інжынэрнага складу.

ВУЧОТ СПЭЦЫЯЛІСТЫХ НАР. ГАСПАДАРКІ

МАСКВА, 23. Прэзыдыум ЦВК Саюзу прызнаў мэтазгодным узяць на вучот усіх інжынэраў, тэхнікаў, аграномаў і інш. спэцыялістых народнай гаспадаркі, якія працуюць як па найме ў дзяржаўных, грамадзкіх і прыватных установах, прадпрыемствах і гаспадарках, так і тых, хто займаюцца працаю па сваёй спэцыяльнасьці не па найме, а таксама і тых, што не працуюць зусім па сваёй спэцыяльнасьці. Праваджэньне вучоту цэнтралізаваным парадкам ускладзена на НКПрацы Саюзу.

СПРАВА АРЦЁМАЎСКІХ СУДОВА-СЬЛЕДЧЫХ ПРАЦАЎНІКОЎ

АРЦЁМАЎСК, 23. Выязная сэсія вярхоўнага суду Украіны пачала слуханьнем справу арцёмаўскіх судова-сьледчых працаўнікоў. Працэс выклікаў вялікую зацікаўленасьць з боку насельніцтва Арцёмаўску. Заля самага вялікага будынку ў горадзе, палацу імя Леніна, дзе слухаецца справа, запоўнена працоўнымі.

На лаўцы падсудных 4 абвінавачаных: Лявон, Цьвяткоў, Польман і Сьлесараў. Лявон абвінавачваецца ў тым, што ён, карыстаючыся сваім службовым становішчам, неаднакрацць патрабаваў ад напраўчага дому пасылкі для работы ў яго карысьць зьняволеных шаўцоў, пячнікоў і краўцоў; дыскрэдытаваў уладу, груба абыходзіўся з прасіцелямі.

Цьвяткоў абвінавачваецца ў тым, што ён будучы старшым сьледчым арцёмаўскага акруговага суду ў 1927 годзе, калі ад народнага сьледчага Сьлесарава паступіла ў яго распараджэньне справа Шылінай, ня ўжыў мер, каб далучыць рачовыя доказы да справы.

Былы начальнік арцёмаўскай акрміліцыі і вышуку Польман абвінавачваецца па артыкуле 99 КК (бязьдзейнічаньне ўлады).

Былы арцёмаўскі нарсьледчы Сьлесараў абвінавачваецца ў нядбайных адносінах да сваіх службовых абавязкаў, у невыстасаваньні адпаведных мер, каб далучыць да справы Шылінай рачовыя доказы. Сьлесараў склаў фіктыўную тэлеграму аб здарэньні і пратакол агляду, аддаў незаконнае распараджэньне арцёмаўскай міліцыі.

АЗДАРАЎЛЕНЬНЕ КІРУЮЧАГА АПАРАТУ Ў СМАЛЕНШЧЫНЕ

СМАЛЕНСК. Бюро райкому ўхваліла рад мер для аздараўленьня кіруючага апарату ў Смаленшчыне. Пастаноўлена поўнасьцю і ў самы кароткі тэрмін разгледзець усе скаргі рабочых і сялян, для чаго звольніць на паўтара месяцы ад іншай работы членаў прэзыдыуму ГКК. Акрамя таго, на рабочых сходах будзе абрана сто рабочых для дапамогі ЦКК-РСІ.

Арганізуецца камісія для разгляду скарг асоб, якія былі звольнены за работу па выкрыцьці злачынстваў. У выпадку, калі скаргі пацьвердзяцца, гэтыя асобы зараз-жа будуць адноўлены ў правох. Пастаноўлена ў бліжэйшы час уліць у савецкі апарат не менш ста рабочых і рашуча заняцца вылучэньнем сялян.

Пастаноўлена на працягу трох дзён выселіць з Кардымаўскай воласьці ўсіх памешчыкаў і ў Смаленск. павеце правесьці перавыбары КСУ і органаў кааперацыі. У канцы ліпеня пастаноўлена склікаць губэрскі зьезд прафэсыянальных саюзаў. Пастаноўлена таксама стварыць камісію для абсьледваньня Рослаўскага чыгуначнага вузла і Рослаўскага павету і камісію для зьнішчэньня недахопаў на Ярцаўскай фабрыцы.

ВЫЙГРАЎ ПАЕЗДКУ Ў АМЭРЫКУ

ХАРКАЎ, 24. У акруговае аддзяленьне АЗЕТ'у зьявіўся беспрацоўны член саюзу савецкіх і гандлёвых служачых, які выйграў у лётарэі АЗЕТ паездку ў Амэрыку.

У Нямеччыне

3 1/4 мільёнаў галасоў аддалі кампартыі

Канчатковыя вынікі выбараў у рэйхстаг

БЭРЛІН, 23. Згодна дадатковых паведамленьняў, агульныя вынікі выбараў у рэйхстаг такія: камуністыя атрымалі 3.260.000 галасоў, сацыял-дэмакраты—9.144.000, нацыяналістыя—4.380.000, цэнтр—3.710.000, народная партыя—2.678 тыс., дэмакраты—1.502.000, гаспадарчая партыя—396.000, народная партыя—940.000, нацыянал-сацыялістыя—808 тыс.

Павіншаваньні ЦК кампартыі

БЭРЛІН, 23. Цэнтральны камітэт нямецкай кампартыі атрымаў павіншаваньні ад камуністычных партый Францыі, Чэха-Славакіі, Аўстрыі і Бэльгіі, а таксама ад рэдакцыі нямецкіх газэт, якія выходзяць у СССР.

Максім Горкі ў Кельне

БЭРЛІН, 23. У Кёльн прыбылі Максім Горкі і камісар савецкага павільёну выстаўкі т. Халатаў. Горкі аглядаў савецкі павільён з вялікаю зацікаўленасьцю.

Рэвалюцыйны рух

Посьпех усеагульнае забастоўкі ў Швэцыі

СТАКГОЛЬМ, 23. Учора адбылася ўсеагульная забастоўка пратэсту супроць законапраекту аб прымусовым арбітражным разборы канфліктаў паміж прадпрыемцамі і рабочымі. Рабочыя дэманстрацыі прайшлі па ўсёй Швэцыі з вялізарным уздымам.

У Стакгольме ў дэманстрацыях бралі ўдзел звыш 50.000 рабочых, у Гётэборгу—звыш 25.000. Паводле падлікаў швэдзкага аб'яднаньня прафсаюзаў, дэманстрацыі пратэсту сабралі па ўсёй краіне звыш 250.000 удзельнікаў. Усюды асноўным ядром дэманстрацыі зьяўляліся рабочыя-камуністыя. У Стакгольме з 50.000 дэманстрантаў, 20.000 ішлі ў калёнах пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі.

Забастоўка ў Мэксыцы

ВАШЫНГТОН, 23. Як паведамляюць з Мэксыкі, у Вэра-Круцы (галоўны порт Мэксыкі) забаставала 5 тыс. рабочых.

Арганізацыя левага руху гарнякоў ПАЗШ

НЬЮ-ЁРК, 23. У Бэлер (штат Огайо) адкрылася канфэрэнцыя прадстаўнікоў масовых арганізацый эва[?] [illegible] саюзу горнарабочых, выключаных з саюзу рэакцыйным старшынёю Льюісам.

На канфэрэнцыі прадстаўлены 23 масовыя арганізацыі горнарабочых з агульным лікам членаў звыш 72 тыс. чалавек. Канфэрэнцыя пастанавіла арганізаваць новы прафэсыянальны саюз горнарабочых.

Перамога забастоўшчыкаў

НЬЮ-ЁРК, 23. Забастоўка 2 тысяч рабочых нафтава-прамысловай кампаніі „Стандард Ойль Нью-Джэрсі" закончылася перамогаю бастуючых. Адміністрацыя згадзілася задаволіць дамаганьні бастуючых—аднаўленьне на службе звольненых рабочых, скарачэньне застасаваньня „патагоннае" сыстэмы работы, адмовы раду штрафаў. Забастоўка працягвалася 5 дзён.

Абароне дазволена наведваць Бела Куна

ВЕНА, 23. Венскі краёвы суд разглядзеў пратэст абаронцаў Бела Куна і таварышоў і дазволіў ім наведваць зьняволеных.

Хто прымірыцца з рашэньнямі віленскай фашысцкай судовай камэдыі, той здраднік рабочых і сялян Заходняй Беларусі!

КПЗБ—адзіны рэвалюцыйны кіраўнік рабочых і сялян Заходняй Беларусі

Працэс шахцінскіх шкоднікаў

Паказаньні падсуднага Самойлава аб працы „сваіх людзей“

Манархічныя вечарынкі на кватэры інжынэра Калганава

Допыт падсуднага Самойлава

МАСКВА, 23. На ранішнім і вячэрнім пасяджэньні 23 мая суду па шахцінскай справе адбываўся допыт падсуднага Самойлава.

Самойлаў лічыць сябе вінаватым у шкодніцкай працы. Да шкодніцкай працы Самойлава, паводле яго слоў, прыцягнуў Калганаў, які быў тады галоўным інжынэрам Данецка-Грушаўскага рудакіраўніцтва. Спачатку Калганаў захоўваў усялякую асьцярожнасьць, стараўся не называць рэчы сваім імем і толькі па меры паглыбленьня шкодніцкай работы станавіўся больш адкрытым. Самойлаў гаворыць, што ў першыя часы ён ня меў дакладнага ўяўленьня ні аб схеме арганізацыі, якая займалася шкодніцтвам, ні аб яе цэнтрах і задачах. На працягу 5-6 год ён ведаў толькі аб паасобных выпадках шкодніцтва і толькі на іх падставе склаў сабе агульнае ўяўленьне аб тым, што адбываецца.

Характарызуючы абставіны, у якіх праходзіла работа на рудніках, Самойлаў адзначае, што на Данецка-Грушаўскім рудакіраўніцтве працавалі спэцыялісты, якія ведалі адзін другога раней, і што яны былі «сваімі людзьмі», што, зразумела, у значнай ступені палягчала шкодніцкую работу.

Свой удзел у арганізацыі Самойлаў адносіць да 1922 году. Пачынаючы з 1923 году сталі паступаць грошы. Выдаваў іх Калганаў, з якім Самойлаў вырашаў таксама пытаньне, каму і колькі трэба заплаціць. Спачатку Беразоўскі даючы грошы, прыдумваў розныя прычыны: то нагрузка, то якія-небудзь спэцыяльныя сумы, то якая-небудзь прэмія. Але ў канцы-канцоў усе гэтыя прычыны адпалі і стала ясна, хто і за што атрымлівае. Успамінаючы свае гутаркі з рознымі інжынэрамі, Самойлаў, між іншым, успамінае аб гутарцы з Гарлецкім у 1925 ці 1926 годзе ў таварыскіх абставінах, калі Гарлецкі яму гаварыў, што ад Данецка-Грушаўскага таварыства ў Парыжы маецца прадстаўніцтва ці штосьці накшталт гэтага. Гэта арганізацыя,—сказаў Гарлецкі,—сочыць за нашай работай і ведае, як мы працуем.

Падсудныя—зьлева направа: Крайні зьлева ў профіль Гарлецкі. На заднім пляне глядзіць сюды Калганаў, на пярэднім пляне Чалекка побач Баярынаў, за ім Васільлеў, побач Уладзімірскі, за ім Налівачнік, побач Калнін, крайні справа Някрасаў І. І.

На вячэрнім пасяджэньні Самойлаў падае канкрэтныя факты сваёй шкодніцкай работы. Факты шкодніцтва, аб якіх гаворыцца ў абвінаваўчым заключэньні ім пацьвярджаюцца поўнасьцю.

Далей Самойлаў дае характарыстыку ндбайных адносін інжынэрна-тэхнічных працаўнікоў да рабочых. На частыя просьбы рабочых аб палепшэньні становішча не зьвярталася ўвагі. Калектыўныя дагаворы тлумачыліся няправільна, што натуральна выклікала нездаваленьне рабочых. Гэтыя нараканьні яшчэ ўмацніліся ў сувязі з дрэннай вэнтыляцыяй. Два-тры гады дамагаліся вэнтылятара, які быў атрыман толькі напярэдадні арышту Самойлава.

Далей Самойлаў расказвае аб сваіх гутарках з Калганавым, у сувязі з арыштамі некаторых інжынэрна-тэхнічных працаўнікоў. Выяўляецца, што пасьля арышту Гаўрушэнка і Веленка, Самойлаў і Калганаў пачалі моцна непакоіцца за свой лёс. Калганаў аднак супакойваў Самойлава, кажучы, што «авось усё ўладзіцца».

Самойлава далей дапытвае дзяржаўны абвінаваўца т. Крыленка.

Характарызуючы агульныя абставіны работы на рудніках, Самойлаў паказвае, што Гарлецкі і Беразоўскі ў сваіх гутарках з падсудным ясна далі зразумець аб тым высокім назначэньні, якое атрымаюць удзельнікі арганізацыі пасьля звароту старых гаспадароў у свае руднікі. Гарлецкі проста сказаў, што заграніцай дакладна паінфармаваны аб шкодніцкай працы і што кожны будзе ўзнагароджаны па заслугах. Тэхнікі і інжынэры разумелі адзін другога з паўслова і былі асьвядомлены з усімі дэталямі аб шкодніцкай рабоце.

Характарызуючы аддзельных асоб інжынэрна-тэхнічнага кола, падсудны гаворыць, што сярод іх былі надта распаўсюджаны антысавецкія анэкдоты. Падсудны далей расказвае, што ў Каладуба адбываліся вечарынкі. На гэтых вечарынках падымаліся тосты за манархію. Казьма-Дзямянаўскі, які прысутнічаў на адной з такіх вечарынак, выказаўся так, што «анаркія—маць манархіі». Сьпяваліся белагвардзейскія песьні. Самойлаў расказвае аб лісьце, які атрымаў Кувалдзін ад былога гаспадара рудні Парамонава. Гэты ліст, паводле слоў Самойлава, у сваім зьмесьце меў акрэсьленыя інструкцыі, каб не фарсаваць здабычы і захоўваць маемасьць.

На пытаньне т. Крыленка, ці памятае ён выразна гэты факт, Самойлаў адказвае станоўча. Тав. Крыленка пераходзіць да пытаньня аб канкрэтных шкодніцкіх дзеяньнях, у якіх замешан Самойлаў.

Паказаньні гарнякоў

На ранішнім пасяджэньні 24 мая перад судом праходзіць рад сьведак—шахцінскіх рабочых. Дзярнаўнік тав. Кісялёў кажа, што калі белыя з дапамогаю немцаў разьбілі ўвесну 1918 году чырвоных, дык частка таварышоў апынулася адрэзанымі ад сваіх атрадаў. Частка схавалася на рудніках. Сьведка ад імя рабочых зьвярнуўся да кіраўніка капальняй Самойлава - Бабенкі з просьбаю даць працу.

— Для чырвонай сволачы ў нас няма месца, вам месца ў карцары,—адказаў яму Бабенка.

Інжынэры і тэхнікі на рудні груба абыходзіліся з рабочымі. Гэтым вызначаліся Бабенка, Самойлаў, Каладуб і, асабліва, Беразоўскі. У Беразоўскага нават да мордабіцьця даходзіла. Рабочыя да яго адносіліся вельмі нядобра, нават у 1919 годзе хацелі выгнаць з капальні, аднак ён сам пасьпяшаўся ўцячы.

Галоўная ўвага суду засяроджуецца на паказаньнях сьведкі Чмкова. Чымкоў апавядае, што, калі на Петрапаўлаўскую (зараз Кастрычніцкае рэвалюцыі) капальню наляцеў казачы эсаул Пермэдаў, дык апошні з сваім штабам спыніўся на кватэры Беразоўскага. Адсюль і выходзілі ўсе распараджэньні аб расправе з рабочымі. Адніх з сьвісаў рабочых, якія падпягалі выдачы белым, абшарноўвалася ў кантэры Самойлавым і Беразоўскім. Гутарку падслухаў адзін шахцёр, які папярэдзіў рабочых і частка з іх пасьпела ўцячы. Чалавек-ка 150 расстралялі.

ЗАМЕСТ ФЭЛЬЕТОНА

Усьмешка каралевы

У горадзе Дэптфордзе (Англія) ня проста мэр, а мэр-жанчына, і ня проста жанчына, а член рабочай партыі!

Быць жанчынаю, быць мэрам і належаць да рабочае партыі ня так лёгка і проста. Быць на чале самакіраўніцтва гораду—задача нялёгкая. У члена рабочай партыі да таго-ж ёсьць яшчэ асобныя абавязкі—розныя функцыі па прадстаўніцтве.

Стамляючыя функцыі...

Ах, каб вы іх ведалі.

Але ёсьць функцыі стамляючыя, але наколькі яны прыемныя?

Дамо слова жанчыне, яна-ж—мэр, яна-ж—член рабочай партыі.

«Гэта было чароўна. Я была ў вячэрнім туалеце, у затканым срэбрам гарнітуры (прашу не забывацца—яна жанчына). Гэты гарнітур надзвычайна ...

ЛІСТ З ПРАЦЭСУ ШАХЦІНЦАЎ

Інжынэр Беразоўскі

Ад асьвятленьня фактаў шкодніцтва да вярхоў арганізацыі—такі, па прапанове т. Крыленка, плян судовага разбору. Групуючыся, перасплятаючыся, факты ўпартай лявінай падаюць на тых, хто лепш за ўсіх быў законспіраваны, хто больш за ўсіх упарта паўтарае—не. Ад інжынэра Беразоўскага, ... прыводзены ў нягоднасьць і разбураны і г. д. і г. д.

З 1926 году ў псыхіцы Беразоўскага намячаецца надлом. старыя гаспадары марудзяць з сваім зваротам, а наперакор усякаму шкодніцтву, савецкая прамысловасьць расьце і мацнее: «Мае плачыстасьць рабіліся блесэнсоўнымі», ...

ПЕРАВЫБАРЫ БЮРО ЯЧЭЕК КП(б)Б

НЯ ЎСЁ ТАК ДОБРА, ЯК ХОЧАЦЦА

(Барысаў)

Сакратар яч. зав. Р. Люксэмбург у сваёй справаздачы адзначыў, што ячэйка шмат чаго зрабіла. Значная ўвага ўдзелена пытаньням вытворчасьці і ў выніку прастоі якія раней наглядаліся амаль што кожны дзень, зараз спыніліся зусім. Паднялася вытворчая дысцыпліна сярод рабочых, якая раней была надта слабая. Устаноўлены больш правільныя ўзаемаадносіны паміж адміністрацыяй і рабочымі. У значнай меры «рвацкія» адносіны часткі рабочых да заводу.

Ячэйка значна вырасла і ўцягнула ў свае рады 50 проц. рабочых заводу. З посьпехам вялася барацьба з выпадкамі парушэньня партдысцыпліны.

Выступаўшыя ў спрэчках не адмаўляліся ад дасягненьняў але дабаўлялі:

— Была пастанова арганізаваць гурток па вывучэньні беларускае мовы, гуртка няма да гэтага часу.

— Запэўняюць, што сродкаў ня было для беларускага гуртка, а чаму гэта знаходзіліся грошы для куплі музычнаму гуртку мандалін ды кантрабасаў. Няўжо-ж у нашай культкамісіі беларускі гурток на апошнім месцы.

— Большасьць нашых рабочых—партыйцы і камсамольцы, а беспартыйныя рабочыя мала ўцягнуты ў актыўную працу, на гэтай падставе сярод беспартыйных рабочых ідуць размовы, што крытыкаваць могуць толькі камуністыя, а беспартыйнаму толькі паглядваць, слаба праца па зьніжэньні сабекошту вытворчасьці.

— Нічога ня зроблена па зьніжэньні адміністрацыйных і іншых накладных выдаткаў.

— Абедзьвены перапынак не скарыстаны для масавай працы і наогул масавая праца слаба.

— Няма антырэлігійнай працы.

Пасьля спрэчак выбрана камісія, якая сумесна з камісіяй па самаправерцы, улічыўшы ўсе выступленьні ў спрэчках і чарговыя задачы партыі, наменціць шляхі далейшае працы.

Я. Сіроцкі.

ШТО РАБІЛА БЮРО і ДЗЕ БЫЎ САКРАТАР

(Калектыў КП(б)Б службы цягі МББ чыг., Менск)

Выслухаўшы ўважліва справаздачу бюро калектыву аб праведзенай рабоце, задаеш сабе нявольна рад пытаньняў: дзе-ж было бюро? Чымжа яно займалася і што-ж рабіў „камандзір“—сакратар калектыву, як гэта гаварылі некаторыя таварышы па справаздачы.

Калектыў службы цягі аб'ядноўвае дзьве ячэйкі з агульным лікам камуністых—189 чал., з якіх 84 кандыдаты. Усіх рабочых, якія заняты на прадпрыемстве—850 чал., з якіх 42 сэзонна. Пры такой колькасьці рабочых ячэйка як быццам бы павінна была-б значна расьці, аднак мы бачым, што па кастрычнікавым заклiку ў партыю ўступіла ўсяго толькі 29 чал. і пасьля кастрычнікавага заклiку, на працягу больш 6 месяцаў уступіла, толькі 8 чал.

— Цэхячэйкі справіліся з задачамі, якія перад імі стаялі ў справе кіраўніцтва вытворчасьцю,—гаворыць у справаздачы бюро калектыву т. Шабуневіч. У камсамоле справа абстаіць нішто сабе, але толькі партбюро ня ўдзельнічае ў рабоце камсамолу і паасобныя камсамольцы п'юць.

Работа мясцкомаў добрая. Толькі ніякай работы не вядзецца сярод сэзоньнікаў. Вытворчыя камісіі працуюць нішто сабе, толькі з вырашаных 43 пытаньняў вытворчымі нарадамі ў жыцьцё праведзена 18. Вось што можна было чуць з справаздачы бюро калектыву.

Як і трэба было чакаць, пасьля такой справаздачы пачалася здаровая і актыўная крытыка.

— Само бюро калектыву ...

Больш з выступаючых „крылі“ ня бюро ў цэлым, а сакратара. Гэта яшчэ раз сьведчыць аб тым, што за ўсю работу браўся толькі адзін сакратар, што ўвесь калектыў і кожны член калектыву ўпаасобку ня выконвалі адпаведнай працы.

Нанава абранаму бюро трэба будзе зараз з усёй энэргіяй узяцца за практычную работу. Уцягнуць у актыўную работу радавых таварышоў, заняцца пытаньнямі гаспадарчага жыцьця, ажывіць работу розных камісій і грамадзкіх арганізацый. Мы лічым, што ў гэтым у першую чаргу неабходна дапамога раённага камітэту партыі, бо тут непачаты край працы

Ш—дт.

На словах далёка не заедзеш

(Слаўнае, Талачынскага раёну)

Праведзены перавыбарчы сход ячэйкі ўскалыхнуў усю масу важных пытаньняў працы партячэйкі, прымусіў іх крытычна аднесьціся да праробленай працы. А прагледзець пройдзены шлях крытычным вокам вельмі ня шкодзіць. Праводзяцца лесараспрацоўкі для чыгункі, адміністрацыя ўсялякімі мерамі выжывае нязгодных ёй рабочых і супрацоўнікаў камсамольцаў—бюро ячэйкі ніяк на гэта не рэагуе. Праводзіцца нібы-то рацыяналізацыя, але бюро ячэйкі ні разу не заслухала дакладу на гэту тэму, не растлумачыла масам сутнасьці праведзенай рацыяналізацыі. Асобныя партыйцы дыскрэдытуюць партыю, напіваючыся п'янымі—бюро ячэйкі не рэагуе.

Гэтыя і рад іншых пытаньняў шырокай хваляй разьліліся на агульным сходзе ячэйкі: унутрыячэйкавая праца таксама жадае чакаць шмат лепшага, асабліва ў галіне плянавасьці ў працы і палітасьветы. Слаба праводзіцца палітkіраўніцтва ў камсамоле—партыйнаe ядро не павялічваецца, ня гледзячы на тое, што ёсьць магчымасьць. Добраахвотныя арганізацыі, як бязпрытульныя—ячэйка іх працай ня цікавілася. Нават перавыбары іх адбыліся без удзелу ячэйкі. Яшчэ горш справа па працы сярод сялянства. Ні працы з беднатой, ні з сялянскім актывам не вялося, а гэта бязумоўна адбілася і на якасьці працы сельсавету — мелі месца злоўжываньні пры разьмеркаваньні лесу. Ячэйцы прыйдзецца яшчэ шмат папрацаваць, каб стаць сапраўдным кіраўніком у жыцьці і будаўніцтве.

З.

Клясавая барацьба пад фашысцкай дубінкай

(Ад нашага карэспандэнта)

Ніякія хітрыкі фашыстых устанавіць «грамадзянскі мір» не дапамаглі. Клясавая барацьба, якая заціхла ў першыя гады фашысцкага рэжыму, з кожным днём усё ўмацняецца. Ды інакш і быць не магло.

ая ў жыцьцё фашысцкай «карты працы». Газэты падавалі прыклад страшэннага парушэньня гаспадарамі нават фашысцкіх законаў аб працы. Аднак, фашысцкая ўлада хутка прымусіла спыніць гэтую кампанію, а буйныя капіталістыя ...

...шахтава.

Непасрэдныя выканаўцы шкодніцтва ўжо больш за іншых перанесьлі яго цяжар і на іх у першую чаргу нацiскаюць факты. Інжынэр Беразоўскі, кіраўнік Аляксандра-Грушаўскае рудні,—ён першы з тых, якія прызналі поўнасьцю свае злачынствы. Праўда, не адразу, ня сам ён прышоў да пралетарскае ўлады з прызнаньнем. Ён спадзяваўся, што калiх кары можа яго мінуе. І толькі арышт, толькі ўсьвядомасьць, што ўсё ўжо выкрыта—прымусілі яго да прызнаньня.

З яго жыцьцяпісу, які ня мае бліскучых фарбаў, не вынуквлецца яскравасьцю, істотна відаць адно: з юнацтва ён клапаціўся аб тым, каб мець свае асабістае жыцьцё. Студэнтам горнага інстытуту ён ухіляўся ад хваляваньняў студэнцкае моладзі, сьмяна чуў аб гуртках, але іх ня ведаў, ня чытаў іншых кніг, апрача навучальных. Яго ідэал—быць старанным інжынэрам, каштоўным для гаспадара. Капіталізм для яго—нармальная і адзіна магчымая пабудова грамадзтва, а ён—яго верны слуга. Рэвалюцыя 1905 году застае яго на рудніку, масы ідуць у бой, а ён «не заўважае рэвалюцыі».

Надыходзіць 1917 год. Да гэтага часу ён ужо дасягнуў «вышэйшага становішча»: 400 руб., кватэра, выезд, нагрoдныя і г. д., яму тольк 40 гадоў і далейшая кар'ера забясьпечана. Кастрычнік зьнішчыў і забясьпечанасьць і кар'еру. Адгэтуль крыніца яго ненавісьці да пралетарскае рэвалюцыі. Другая крыніца—цьвёрдая ўпэўненасьць, што старыя гаспадары вернуцца, што савецкі лад толькі часовы, кашмарны намiн.

І таму ён спачатку «па асабістай ініцыятыве», стараецца зьберагчы вугальнае дабро гаспадароў і нашкодзіць «хамам». Ён сам затапляе багатую Беэргенаўскую праходку і дасканала абсталяваную Нова-Азоўскую рудню.

Потым, спатканьне з прыяцелямі увязваньне першых нітак арганізацыі, канцы якіх перадаюцца за рубяжом, у рукі гаспадароў. Адтуль пачынаюць паступаць дырэктывы і «дапамога». Праз рукі Беразоўскага прайшло 175 тысяч рублёў. Інжынэры Калганаў, Кузьма і інш.—яго бліжэйшыя намоцнікі, Гарленкі—яго бліжэйшы кіраўнік (адмаўляе!).

Хвалюючыся, у доўгай прамове, падобнай на споведзь, Беразоўскі расказвае аб фактах шкоднае работы. Яны шматвобразныя і шматлікія. Горныя рудні—«мышалоўкі»—дробныя, кінутыя самімі гаспадарамі як нявыгодныя, эксплёатаваліся: яны давалі капейкі і дарагі вугаль. Добры вугаль не адсартоўваўся ад кепскага—гэта зьніжала яго вартасьць. Заводы падкоўны і [illegible] пералахадзiнва[illegible]. Ён гатова ўсё гэта «палахлівасьць», нягледзячы на тое, што «палахлівасьць» пакідала яго і далей у цісках злачынстваў. Аж да самага арышту, калі наўчаць было ўжо нельга.

Такі гэты клясавы вораг пралетарыяту і сацыялізму.

Безыдэйнасьць, дробны кар'ерызм, шкарлупіна мяшчанскага «шчасьця» з акладам і выездам—увесь яго багаж. Уся яго ідэалёгія—паслужыць гаспадару. Але гаспадар згінуў, гаспадарамі зрабіліся цяпер тыя, каго ён прывык уціскаць, прыгнятаць. (Аб гэтым скажуць сьведкі-рабочыя). І вось ён [illegible] і зьбянтэжаны, стаіць перад пралетарскім судом. Ён ажывае толькі тады, калі адвакаты, абараняючы тых, хто ня хоча прызнаць злачынства, стараюцца лавіць яго на дробных супярэчнасьцях. Тут яго ахапляе законная злосьць. Усё-ж ён перажывае нейкую трагэдыю, ня лёгка-ж прызнаць, што праз усё дзесяцігодзьдзе рабіў цяжкія злачынствы. І ён з гараччу адмахваецца ад дробных хітрыкаў адвакацкае дыялектыкі.

...надта дарагім, які каштаваў ня менш 30.000 р. і які два гады дарма праваляўся на рудні «Кастрычнікавай рэвалюцыі». У 1927 годзе быў выпадак, калі з паўгода праляжала некалькі сот тысяч пудоў вугалю. Вугаль не прапаў, але страціў у сваёй якасьці, стаў раскладавацца і выветрывацца. Такія выпадкі з вугалем нягледзя бывалі ня раз за апошнія тры гады і ўсё толькі таму, што ня былі наладжаны сартоўкі. Гэтак-ж самае было і з будаўляным лесам. Звозіўся ён сотнямі вагонаў і таксама ляжаў. Ад усяго гэтага, зразумела, былі буйныя страты, а дзе—і ў дзесяткі тысяч рублёў. А вышэй усяго гэтага была яшчэ і аварыя з турбінаю, у якой Вашкін зьняў башмакі з прадакраніцельнага крану, а Чорнакніжнікаў ня ўгледзеў, праводзілася сьвядомая палітыка ў галіне рабочай зарплаты са стратаю для апошніх.

Допытам Самойлава канчаецца вячэрняе пасяджэньне 23 мая.

...[illegible] — гаворыць — мэр). Мой шлейф несьлі два лёкаі з палацу. Я адчувала сабе надта важнаю (жанчына і мэр—не забывайце). Кароль і каралева падарылі мяне шчоўнай усьмешкай (прашу памятаць, яна ня толькі мэр, ня толькі жанчына—яна член рабочай партыі). Я шчасьліва, што мне ўдалося напасьці ў палац. Там палітыка пад увагу не бярэцца. Кансэрватар ці сацыялісты—усё роўна. Абыходжаньне аднолькавае. (Ня дзівецеся, яна ня толькі мэр і жанчына, яна—член рабочай партыі)».

І ня дзівіцеся, калі даведваецеся, што к двару мэр-жанчына—член рабочай партыі—была прадстаўлена... жонкаю Джойнсона Хікса.

Добрая старая Англія. Кансэрватар ці член рабочай партыі—гэта-ж усё роўна.

А. Броун.

...гаворыць т. [illegible]

— Узрост арганізацыі быў слабы ў сувязі з тым, што было занадта многа закрытых сходаў. Вучобу актыву рабочых няма. Грамадзкія таварыствы не працавалі таму, што ня было кіраўніцтва і што даклады іх ня ставіліся на бюро.

— Ёсьць таварышы, якія па году ня плацяць членскіх узносаў.

— Тут гаварылі, што жанработа вядзецца слаба,—кажа т. Добрыцкая,—а ячэйкі нічога не зрабілі, каб дапамагчы ў жанрабоце. Няма кіраўніцтва жанработай.

— Сакратар калектыву трымае сабе занадта высока.

Характэрна выступленьне т. Аляксеева (рабочы-муляр, член партыі з 1903 году). Вінават сам сакратар у такой рабоце. Я сам член бюро калектыву і скажу, што сакратар калектыву т. Шабуневіч выбіраў людзей для работы, якія яму спадабаліся, а тыя, хто жадалі самі працаваць і далі-б карысьць, ня прыцягваліся. Пры такім сакратары работа добра весьціся ня будзе.

Вось характэрныя выступленьні.

...[illegible] і пачынаць [illegible] зрабіць зьніжэньня цэн на прадметы першай патрэбы. З таго часу прайшлі тры чацьвертыя часьці году. Ужо даўно наступіў час выплаты па вэксалі, але цэны замест зьніжэньня вось ужо 4 месяцы памалу, але няўхільна, падымаюцца ўверх.

Паводле даных Міланскай правінцыяльнай эканамічнай рады, з сьнежня мінулага году індэкс гуртовых цэн зьмяняўся наступным чынам: сьнежань—482,78; студзень—489,88; люты—488,74; сакавік—490,69; красавік—492,73, а за тыдзень, які скончыўся 4-га мая—494,67.

За годы фашызму і без таго нізкая заработная плата італьянскіх рабочых упала ніжэй пражытачнага мінімуму. Натуральна, гэта выклікала абурэньне рабочых мас.

Фашыстыя ня змогуць ашукаць беларускі народ аслабаненьнем адзіночак, калі яны кідаюць у турмы тысячы рабочых і сялян!

Пачуўшы бяду, фашыстыя аддалі загад спыніць зьніжэньне зарплаты. У органах фашыстых-экстрэмістых («Кар'ерэ Падано», «Рэджымі фашыста») пачалася была кампанія за неабходнасьць праводзэньня ў прамысловасьці згодна [illegible] рыць калектыўны дагавор у нацыянальным маштабе. Але і калектыўныя дагаворы ва ўмовах фашысцкага рэжыму застаюцца мёртвай літарай. Аб гэтым досыць пераконваюча гаворыць гісторыя.

Пастанова судзьдзі Віджавана (каля Мілану), які апраўдаў батракоў, што баставалі з прычыны парушэньня землеўласьнікам умоў калектыўнага дагавору. Першапачаткова фашысцкі друк пачаў быў раздуваць значэньне гэтай пастановы, зазначаючы, што «ёсьць яшчэ судзьдзі ў фашысцкай Італіі». Аднак, міністэрства карпарацыі (фашысцкіх сындыкатаў) ускалыхнулася, што допушчэньне забастоўкі для абароны парушаных праў як-ні-як, а адчыняе дзьверы для барацьбы клясаў, што пагражала надзвычайнымі вынікамі з прычыны сыстэматычнага парушэньня прадпрыемцамі законаў аб працы і дагавароў. І гэта афіцыйна заявіла ў сваім органе «Інфармацыёні карпаратывэ», што прыгавор судзьдзі ў Віджавана супярэчыць літары і духу фашысцкага заканадаўства, якое забараняе нагогул усялякія забастоўкі. А неафіцыйна быў выданы загад—ня прызнаць пастановы віджаванскага судзьдзі за прэцэдэнт і больш такіх прыгавораў ня выносілася.

Пры такіх умовах натуральна, што, ня гледзячы на фашысцкі тэрор, рабочыя ад забастовак не адмовіліся, тым больш, што зарплата зьніжалася далей. Найбольш значнаю зьявілася паўтарамесячная забастоўка тэкстыльшчыкаў у трох прадпрыемствах: Брувэра ў Пардэноне, у Торы ды Пардэноне і ў Рораі (у правінцыі Удзіне), выкліканая намерам гаспадароў зьнізіць зарплату. Побач з гэтым ва многіх гарадох і мястэчках адбываліся дэманстрацыі беспрацоўных, якія суправаджаліся разграбленьнем фургонаў муніцыпальных хлебапякарань.

Гэтыя праяўленьні незадавальненьня рабочых прымусілі ўрад падумаць аб барацьбе з беспрацоўем, якое ўсё больш павялічваецца. У студзені лік беспрацоўных дасягаў каля 440.000 чалавек, а часткова беспрацоўных—да 76.000 чалавек (паводле афіцыяльных даных). Колькі зараз беспрацоўных—невядома, бо ўрад перастаў публікаваць адпаведныя даныя. Мусаліні, міністр нацыянальнай эканомii Валюцо і іншыя заяўлялі, што з надыходам веснавых палявых работ лік беспрацоўных некалькі зьменшыцца, але дакладных даных не падавалі.

Стыхійныя забастоўкі выбухаюць па ўсёй краіне. Убоства прымушае гарадзкіх і сельскіх рабочых ня толькі ня лічыцца з прыгаворамі судзьдзяў, але і з жорсткай расправай фашысцкай міліцыі і паліцыі.

А. Джыёвані.

Вясковая ячэйка ў галіне калектывізацыі сельскае гаспадаркі

«Удзел камуністых у каапэратывах і калектывах свайго раёну або таварыства бязумоўна абавязковы. Роўным чынам абавязковы для іх пачын стварэньня гэтых арганізацый, калі такавых няма».
(З рэзалюц. XI зьезду КП(б)Б).

Ва ўмовах новай эканамічнай палітыкі, арганізацыя калгасаў ёсьць найбольш сапраўдны сродак дапамогі беднаце, якая ў адзінку ня мае магчымасьці палепшыць сваю гаспадарку і пазбавіцца ад эксплёатацыі кулака. Савецкая вёска будучага—гэта вёска абагуленай працы. Наша задача — такую вёску пабудаваць шляхам арганізацыі калектыўнага земляробства.

Асноўная задача вясковай ячэйкі—усямернае садзейнічаньне арганізацыі буйное калектыўнае гаспадаркі, аб'яднаньню ў буйную грамадзкую гаспадарку, малочую ў вёсцы арцельна-таварыскія пачынаньні ў відзе машынных, мэліярацыйных, кантрольных т-ваў, па сумеснай апрацоўцы зямлі і ня толькі садзейнічаньне, а праяўленьне ўласнай ініцыятывы ў гэтым пытаньні, энэргічная праца па прапагандзе калектыўных форм мабілізацыя грамадзкае думкі вакол пытаньняў калгаснага будаўніцтва на вёсцы.

Трэба проста сказаць, што дагэтуль вясковыя ячэйкі не праяўлялі належнай ініцыятывы ў гэтым пытаньні. Нават да існуючых калгасаў і вытворчых аб'яднаньняў увага ячэек была невыстарчальнай. Слабы быў таксама удзел асобных вясковых камуністых у калектывах і вытворчых аб'яднаньнях. Толькі ў самы апошні час наглядаецца некаторае павышэньне актыўнасьці вясковых ячэек у гэтым пытаньні.

У рэзалюцыі ЦК КП(б)Б ад 9 сакавіка 1928 г. аб працы вясковых ячэек сказана: «вясковым ячэйкам асноўную ўвагу накіраваць на разьвіцьцё калектыўных форм у сельскай гаспадарцы, усямерна садзейнічаць і рашуча разгортваць працу па арганізацыі прасьцейшых, найбольш зразумелых сялянству і правераных вопытам аб'яднаньняў, як машынныя, мэліярацыйныя, насеннаводныя, жывёлагадоўчыя таварыствы, арцелі па сумеснай апрацоўцы зямлі, паступовым пераходзе іх да больш складаных форм калектывізацыі (калгасы, камуны)».

І далей ЦК прапануе: «асаблівую ўвагу зьвярнуць на калектывізацыю гаспадарак партыйцаў і камсамольцаў. Камуністыя і камсамольцы-домаўласьнікі павінны стаць ініцыятарамі да пераходу да калектыўных форм гаспадаркі...».

У нашых вясковых ячэек мала вопыту ў галіне будаўніцтва калгасаў і прасьцейшых аб'яднаньняў. Часта ячэйка, пры ўсім сваім жаданьні, ня ведае з чаго пачаць, як практычна падыйсьці да арганізацыі калгасу, або таварыства. Вось, напрыклад, Начская ячэйка, Аршанскае акругі, прыступіла да арганізацыі камуны. Склад камуны падабралі, а далей справа ня рухаецца. Сакратар ячэйкі на пленуме РК пытае:

— Якая належыць норма зямлі? Ці можа разьвівацца такі маленькі калектыў, як наша камуна? Дзе знайсьці статут? і г. д.

У яго ўзьнікае цэлы рад практычных пытаньняў, вырашыць якія сама ячэйка ня мае магчымасьці.

Сельнарторг Шэйскай ячэйкі даволі ўпарта працаваў над арганізацыяй малочнай арцелі і ўсё-ж праца сарвалася. Арганізаваў ён машыннае таварыства і далей ня ведае, што з ім рабіць.

Таму ў першую чаргу ў ячэйках павінна быць арганізавана дакладная прапрацоўка дырэктыў партыі і матар'ялаў па калгасным будаўніцтве. Асноўныя партыйныя дырэктывы і савецкія законы аб калгасным руху трэба дакладна прапрацоўваць на партднёх і на занятках гурткоў (пастановы 15 партзьезду па дакладу тав. Молатава, пастановы ЦВК СССР аб калгасах і саўгасах, апублікаваныя ў «Изв. ЦИК» 28-га сакавіка 1927 г., рэзалюцыі ЦК КП(б)Б аб калгасным будаўніцтве, сакавік 1928 г.). Акрамя таго ячэйкі павінны стала і ўважліва сачыць за ростам і разьвіцьцём калгаснага будаўніцтва і за новымі дырэктывамі партыі па гэтым пытаньні.

Трэба практыкаваць правядзеньне нарад партыйцаў і камсамольцаў, якія заняты на працы, або зьяўляюцца членамі прасьцейшых с.-г. аб'яднаньняў і калектываў, часьцей праводзіць вытворчыя нарады камуністых і камсамольцаў-домаўласьнікаў па пытаньнях каапэраваньня і калектывізацыі іх гаспадарак.

Вялікую ролю ў справе разьвіцьця калектыўнага будаўніцтва адыгрывае прыклад існуючых с.-г. аб'яднаньняў і калгасаў. Таму першым абавязкам ячэйкі зьяўляецца клопат аб умацненьні і палепшэньні працы ў іх. Падбор членаў калгасу, штодзенная дапамога парадамі, растлумачэньнем таго ці іншага пытаньня, укамплектаваньне калгасу партыйным складам, правядзеньне палітыка-выхаваўчай працы сярод членаў калгасу, асабліва настаноўка выхаваўчай працы сярод жанчын—вось прыкладны пералік задач, якія стаяць перад ячэйкай у галіне ўмацненьня існуючых калгасаў.

Ячэйкі павінны ўмацніць прапаганду калектыўных форм у сельскай гаспадарцы. Для гэтага павінны быць скарыстаны: хата-чытальня, чырвоны куток, насьценная газэта, групавыя гутаркі з сялянамі і г. д. Але самым лепшым агітатарам за калектыў усё-ж зьяўляецца станоўчы прыклад ужо існуючага аб'яднаньня. Таму трэба практыкаваць правядзеньне сходаў бедняты ў калгасе, дзе праца наладжана здавальняюча. На прыкладзе такога калгасу беднята можа лепш заўсё пераканацца ў пераважнасьцях калектыўнага вядзеньня гаспадаркі.

Партыйцы і камсамольцы павінны надаваць асабісты прыклад пераходам ад паасобнай дробнай гаспадаркі да буйной калектыўнай. Ужо цяпер ёсьць некалькі выпадкаў, калі сельячэйка ў поўным складзе ўліваецца ў калектыў (Полацкая акруга), або калі большая частка членаў ячэйкі уступае ў калектыў, зьяўляючыся яго арганізатарам (Аршанская акруга). Але ў вогуле калектывізацыя гаспадарак партыйцаў і камсамольцаў праходзіць яшчэ вельмі павольна. У працы па калектывізацыі гаспадарак камуністых ячэйкі ні ў якім выпадку не павінны прыстасоўваць мэтадаў адміністраваньня. А такія выпадкі дзе-ні-дзе наглядаюцца. Адзін райком паставіў вясковаму партыйцу ўльтыматум:

— Уступай у арцель, або аддавай партбілет.

Такія мэтады нічога, акрамя шкоды, прынесьці ня могуць.

Зразумела, кожны вясковы камуністы павінен быць членам каапэрацыі, але ня трэба націскаць на яго ў пытаньні выбару форм каапэратыву.

Практыка апошняга часу паказвае, што найбольш пасьпяхова разгортваецца праца ячэек па арганізацыі прасьцейшых аб'яднаньняў. Рэдка можна спаткаць ячэйку, якой не ўдалося-б арганізаваць машыннае, мэліярацыйнае, садова-агароднае і т. п. таварыствы. Гэта ня дрэнна. Трэба і далей разьвіваць працу ў гэтым напрамку. Але дрэнна тое, што некаторыя ячэйкі няўважліва адносяцца да ўкамплектаваньня складу гэтых таварыстваў і ў выніку беднята часам застаецца па-за гэтымі аб'яднаньнямі, а бываюць выпадкі стварэньня псэўда-таварыстваў. Такі прыклад ёсьць у арганізацыі машыннага т-ва ў вёсцы Санюках, Каралевіцкага раёну, Мазырскае акругі.

У большай меры трэба прыцягнуць да справы арганізацыі калгасаў сялянскія камітэты ўзаемадапамогі, каапэратывы, КСУ і каапэратывы павінны аказваць з сваіх сродкаў дапамогу бедняку, які ўступае ў калгас, уносячы з фонду каапэраваньня поўную суму ў якасьці паю за беднага члена калгасу.

Ва ўсёй працы па кіраўніцтве калгасамі ячэйкі павінны памятаць аб недапушчальнасьці мэтадаў адміністраваньня і камандаваньня ў адносінах да іх.

Для разьвіцьця калектыўнага руху ў вёсцы вялікае значэньне мае праца груп бедняты. Ячэйкі павінны дабіцца ўмацненьня іх працы і ўмацненьня іх сувязі з існуючымі калгасамі. Неабходна часьцей ставіць на абгаварэньне груп практычныя пытаньні калгаснага будаўніцтва.

У сувязі з ростам калектыўнага руху за апошні час, кулацтва, пачуўшы ў гэтым пагрозу для сваіх эксплёататарскіх спроб, пачынае разьвіваць актыўную працу супроць арганізацыі калгасаў і таварыстваў. Мы маем выпадкі, калі арцель, якая ўжо амаль з'арганізавалася, распалася, дзякуючы агітацыі кулакоў. Напрыклад, малочная арцель, арганізаваная ў Шэйнскім сельсавеце, Аршанскае акругі, распалася з прычыны злоснай агітацыі кулацтва.

Таму для пасьпяховасьці працы па калектывізацыі трэба максымальна ўмацніць працу сярод бедняты, шырэй і глыбей папулярызаваць пытаньні калектыўнага будаўніцтва сярод бедняты і серадзякоў, даць рашучы адпор кулацкай агітацыі.

П. ДОРАХАЎ.

Працэсамі ў Вільні і Беластоку фашыстыя падрыхтоўваюць зьнішчэньне БССР,—рабочыя і сяляне, будзьце на варце! Няхай жывуць рэвалюцыйныя масавыя арганізацыі ў Заходняй Беларусі!

ПА САВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

Па тэлефону, тэлеграфу і сьпешнай поштай ад нашых карэспандэнтаў

Пашырэньне віцебскай фабрыкі акуляраў

ВІЦЕБСК. (Уласны кар.). Віцебская фабрыка акуляраў усё шырэй разгортвае сваю вытворчасьць. Заканчваецца пабудова новага корпусу, у якім абсталёўваецца аптычны цэх. У гэтым цэху будзе вырабляцца аптычнае шкло, якое да гэтага часу выпісвалася з Нямеччыны. Фабрыка пачынае выпускаць рагавыя акуляры, ідзе хуткая падрыхтоўка да выпуску пэнснэ і францускага шарніру для акуляраў.

Фабрыка за апошні час значна механізавалася, рацыяналізавала вытворчасьць, патаніла сваю прадукцыю. Уведзенае аўтаматычнае адточваньне шкла патаніла кошт шкла на 50-60 проц. і дасьць эканоміі ў год каля 14.000 руб. Фабрыка абагацілася трыма новымі аўтаматамі для адточваньня валікаў, што панізіць кошт аптычных акуляраў і эканоміць пры выкананьні вытворчай праграмы каля 7.000 руб. Мэханізавана падача вады на сьвідравальныя варштаты і рад працэсаў работ.

Узьнята пытаньне аб перайменаваньні фабрыкі акуляраў у «Беларускі аптычны завод».

Абурэньне віцебскіх рабочых катаржным прысудам над грамадаўцамі

ВІЦЕБСК. (Улас. кар.). Паведамленьне аб прыгавары па справе Беларускай Грамады, атрыманае па радыё, маланкаю абляцела ўсе фабрыкі і заводы і выклікала абурэньне з боку рабочых. У рабочай Маркаўшчыне на «Дзьвіне», фанэрным заводзе, лесапільні і інш. прадпрыемствах адбыліся мітынгі пратэсту. А 4-й гадз. дня шматлюдная дэманстрацыя рабочых накіравалася на Плац Волі, дзе таксама быў наладжан мітынг. У прынятай рэзалюцыі рабочыя выказваюць абурэньне камэдыяй суду над Беларускай Грамадой і патрабуюць неадкладнага вызваленьня арыштава-

У пошуках страчанага аўтарытэту

(Ад нашага аршанскага карэспандэнта)

Абураючыя паводзіны невялікай групы адказных партыйных і савецкіх працаўнікоў Расьнянскага раёну, Аршанскае акругі, за апошні час кампраметуюць партыйную арганізацыю Расьнянскага раёну і кідаюць цень на кампартыю, якая імкнецца пазбавіцца ад нягоднага і разлажыўшагася элемэнту. На шчасьце паводзіны гэтай групы, у якую ўваходзяць сакратар Расьнянскага райкому Чэрцікаў і старшыня райвыканкому Гайдараў, не адбіліся на асноўнай масе партыйцаў, сярод якіх яна прыхільнікаў ня мае.

Якім чынам і што дапамагала заняпаду адказьнейшых у раёне партыйных і савецкіх працаўнікоў, гэта высьветліць акруговая КК. Зараз неабходна ўсё-ж расказаць пра ўчынкі гэтай групы, якія абурылі ўсю партыйную масу і насельніцтва раёну.

Аб тым, што на кватэрах то Чэрцікава, то Гайдарава, то начальніка міліцыі адбываюцца п'яныя оргіі, аб гэтым ведалі ўсе і пацішку расказвалі ў мястэчку Расна ўжо даўно. Усякія-ж межы перайшла оргія, арганізаваная ў Расьне ў дзень першамайскага сьвята. І аб ёй неабходна расказаць больш падрабязна.

Арганізацыя першамайскае вечарыны была даручана спэцыяльнай камісіі, якая працавала пад „ідэалёгічным" кіраўніцтвам Чэрцікава і Гайдарава, якія пажадалі правесьці тэкі агульны местачковы міжпрафсаюзны вечар, каб „небу горача было". Гэтыя адказныя працаўнікі, баючыся крытыкі нізоў і жадаючы арганізаваць больш багатую вечарыну, загадалі супрацоўнікаў, якія атрымліваюць невялікую пэнсію, на яе ня пушчаць. На вечарыну павінны былі ісьці толькі работнікі, якія атрымліваюць вялікую пэнсію, і за гэта з іх пэнсіі адлічвалі 3 проц. Што датычыць беспрацоўных („дармаедаў"), дык іх загадана было ні ў якім выпадку не дапушчаць на вечар.

Такімі мерамі Чэрцікаў і Гайдараў думалі абмежаваць сябе ад крытыкі мас і мець магчымасьць бяскарна разыйсьціся ўвусю.

Зразумела, што першамайская вечарына пры такіх умовах не магла мець культурна-палітычнага значэньня. Зусім лішняе гаварыць, што не было там ніякіх культурных забаў і сапраўднай таварыскай сьвяточнай атмасфэры, была проста папойка з кулачнай бойкай.

Гэтая вечарына настолькі абурыла мясцовых партыйцаў і насельніцтва мястэчка, што назаўтра ніхто [illegible] аб агіднных паводзінах Чэрцікава і Гайдарава. Местачковая маса і асноўны партыйны кадр адчувалі, што гэткія ўчынкі ўжо пераходзяць усякую мяжу дазволенага, што яны кампраметуюць усю партыйную арганізацыю раёну, і што яны ня могуць застацца беспакаранымі. Тады Чэрцікаў і Гайдараў спрабавалі апошні ход, які, як ім здавалася, выратуе іх становішча. Яны склікаюць закрытае бюро райкому, на якім выносіцца наступная пастанова:

„Канстатаваць, што камісія па правядзеньні першамайскага вечару дапусьціла аплошнасьць, дазволіўшы „горкую", у выніку чаго некаторыя партыйцы былі выпіўшы. Закрытае бюро лічыць неабходным у далейшым не дапушчаць масавых вечароў. Акрамя таго, асабліва не дапушчаць на вечарох „рускай горкай". На чарговым райпартсходзе паставіць пытаньне аб партэтыцы. Даручыць партыйнай ячэйцы павесьці растлумачальную працу сярод насельніцтва па ўзьняцьці аўтарытэту паасобных таварышоў".

Гэтая рэзалюцыя даказвае, што пад уплыў Чэрцікава і Гайдарава падпалі таксама і некаторыя члены бюро, пажадаўшыя выратаваць сваіх кіраўнікоў. Зразумела, цяжка сказаць, што гаварылі паасобныя члены бюро на закрытым пасяджэньні аб учынках свайго сакратара. Трэба думаць, што і яны крытыкавалі на гэтым пасяджэньні паводзіны Чэрцікава і Гайдарава. Але яны ня мелі сьмеласьці настойваць на прыняцьці адпаведнай разалюцыі.

Што значыць „некаторыя партыйцы былі выпіўшы"? Ніякіх «некаторых» ня было: п'янымі былі іменна Чэрцікаў і Гайдараў. Што значыць „не дапушчаць масавых вечароў"? Зачыніць усе нардамы і хаты-чытальні?! Што значыць „паставіць пытаньне аб парт'этыцы"? Такі даклад павінен рабіць сакратар райкому, а ці мае права Чэрцікаў рабіць настаўленьні аб парт'этыцы?! Што значыць «узьняць аўтарытэт паасобных таварышоў»? Ва ўзьняцьці свайго аўтарытэту адчуваюць патрэбу Чэрцікаў і Гайдараў, а ня нейкія „паасобныя таварышы"! Навошта наводзіць цень на ўсё стада, калі вінавата толькі некалькі паршывых авечак.

„Аўтарытэтам" Чэрцікава і Гайдарава занялася Аршанская КК. Трэба думаць, што чым хутчэй КК зьнішчыць аўтарытэт кіраўнікоў Расьнянскай арганізацыі, якія разлажыліся, тым будзе лепш для ўсёй раённай арганізацыі.

Эр.

Кіеўскі каменшчык за працай на Асінстрої

Сплаўныя работы на Мазыршчыне

МАЗЫР. (Ул. кар.). У гэтым годзе на адной толькі рацэ Уборць (Лельчыцы-Мілашавічы) было загатоўлена да 4 млн. куб. футаў сплаўнага матэр'ялу. Работа па арганізацыі сплаву спачатку была пастаўлена дрэнна ў сувязі з адсутнасьцю належнай дагаворанасьці паміж асобнымі лесазагатоўчымі арганізацыямі, і была пагроза, што сплаў своечасова не пачнецца.

Зараз на раку Уборць накіравана ўся ўвага. Матэр'ялы ўжо пачалі пасунуты ўперад да шырокіх сплаўных шляхоў.

Пераабсталяваньне полацкай тэлефоннай станцыі

ПОЛАЦАК. (Уласны кар.). Полацкі гарсавет пастанавіў адпусьціць на пераабсталяваньне тэлефоннай станцыі 25.000 руб.

Тэлефонная станцыя будзе павялічана да 300—500 абанэнтаў.

Грошы выкідваюць на вецер

(Талачын, Аршанскае акругі)

У нас будавалася Нураўліцкая школа, якая каштавала шмат гро-

Як працуюць страхкасы?

Сядзі ля мора і чакай пагоды

(Да вынікаў обсьледваньня віцебскае страхкасы)

Калі маеш справу з здаровымі людзьмі, дык цяганіна на іх яшчэ ня так балюча адбіваецца. Але з хворымі—лепш не пачынай: скандалаў колькі хочаш.

Калі мы возьмем віцебскую страхкасу, дык у яе працы цяганіны хоць адбаўляй.

Між тым, у раёнах Віцебскае акругі на страхавыя пункты навалілі здаровыя. Дык чаму іх не ісьці, калі кантрольныя дактары, жадаючы быць добрымі, даюць водпускі направа і налева. Даюцца водпускі на тры дні па дыягнозе «застуда», водпуск на 7 дзён па дыягнозе «скаргі на боль рукі», дзесяць дзён па «малакроўі», дзесяць дзён—па «неўрастэніі» і г. д.

Зразумела, што сярод нашых рабочых ёсьць некаторыя людзі, якія скарыстоўваюць «дабрату» доктара.

Цікавей за ўсё тое, што на гэта ніхто не зьвярнуў увагі, і толькі камісія РСІ выпадкова натыкнулася на гэта зьявішча. Пры вялікай дэфіцытнасьці віцебскай страхкасы, такое зьявішча прыносіць вялікую шкоду. А дзякуючы такім выпадкам сапраўдныя хворыя адпаведнага адпачынку не атрымліваюць.

Па тых-жа фактах відаць, што пры вострым бранхіце даюць усяго толькі адзін дзень водпуску, пры інфлюэнцы—адзін дзень і г. д.

Тэрмін праходжаньня спраў беспрацоўных з раёнаў зацягваецца часам да 4-х месяцаў. Напрыклад, беспрацоўны Гарбачэўскі, Чашніцкага раёну, паслаў дакуманты 18 верасьня 1927 г. з просьбай, каб віцебская акрстрахкаса дазволіла выдаваць яму дапамогу на двух утрыманцаў. 27 сьнежня страхкасай былі запрошаны дакуманты аб працы. 12-га студзеня 1928 г. з Чашнік паведамілі, што Гарбачэўскі ўжо атрымаў дапамогу па кніжцы за № 7.190, і што дакуманты знаходзяцца ў віцебскай акрстрахкасе. І толькі 21-га лютага 1928 г. віцебская акрстрахкаса паведаміла, што дакуманты знойдзены і можна выдаваць дапамогу на ўтрыманцаў.

Пагладаецца таксама затрымваньне ў разглядзе спраў беспрацоўных у рэгістратуры кас.

Беспрацоўныя, якія атрымліваюць дапамогу, ходзяць па два разы на біржу працы і адзін раз у

Інфармацыйнае паведамленьне прэзыдыуму ЦКК КП(б)Б аб справе Суксніка

Прэзыдыум ЦКК КП(б)Б 22-га мая разгледзеў заключэньне Менскай пракуратуры і пастанову Менскай АКК па справе т. Суксніка. Апошняму ў свой час АКК вынесла партспагненьне. Аднак, да гэтага часу справа Суксніка не была праведзена ў судовым парадку.

Прэзыдыум ЦКК пастанавіў не згадзіцца з пастановаю АКК і запрапанаваў Менпракуратуры прасачыць за тэрміновым праходжаньнем справы т. Суксніка ў судовых органах.

Разам з тым, прэзыдыум ЦКК запрапанаваў Менскай АКК пасьля суду разгледзець пытаньне аб далейшым знаходжаньні Суксніка ў партыі.

Былому Менскаму пракурору т. Аййцу пастаўлена на від за зацяжку перадачы справы ў суд пасьля скончаньня сьледзтва.

Прэзыдыум ЦКК зьвярнуў увагу ЦП саюзу саўгандальслужачых на неабходнасьць праверкі адносін камслужку міліцыі да заявы тав. Каструковай пры яе звальненьні, а таксама адзначыў, што бюро скаргаў своечасова зьвярнула ўвагу пракуратуры на зацяжку гэтае справы, але з яго (бюро скаргаў) боку ня было адпаведнага кантролю за канчатковым праходжаньнем гэтае справы.

Прэзыдыум ЦКК КП(б) Б.

Рабочае вока

Дырэктыва ўраду ня выканана

(Завод «Чырвоная Зора», Менск)

Камісія па праверцы выкананьня дырэктыў аб 20-ці проц. зьніжэньні выдаткаў выявіла, што за першае паўгодзьдзе адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі зьменшыліся ў параўнаньні з мінулым годам на 25 проц. Але... усе залежныя выдаткі ня толькі не скараціліся, а павялічыліся на 2,81 проц. Такім чынам, усё скарачэньне выдаткаў зьнізілася да 5,45 проц. у параўнаньні з мінулым годам.

Зусім натуральна, што кошт прадукцыі зьменшыўся ўсяго на 2,7 проц. у той час, калі думалі аб сапраўдным вялікім зьніжэньні кошту прадукцыі.

Заводакіраўніцтву і іншым арганізацыям заводу трэба зрабіць з гэтага патрэбныя вывады.

Б.

Усё яшчэ недарэчнасьці

(Чырвоная Бярэзіна)

Яшчэ ўвосень 1927 г. па загадзе заводакіраўніцтва быў выкапан вадасьцёк з той мэтай, каб вада ад гідраўлічных прасаў сьцякала ў яго. Але чамусьці вада не паступалася загаду заводакіраўніцтва і ідзе сваім шляхам (па вадасточным канале, які быў і да капаньня ямы). Вадасьцёк цяпер прыйшлося засыпаць зямлёй. Яма і зруб да не каштавалі шмат грошай, якія выкінуты на вецер.

Калі-б добра абдумалі ўсё, раней-бы вывучылі пытаньне, тады-б гэтага ня было. Проста галавацяпы.

Дзёма.

Два дырэктары і іх запазычанасьць

(Кардонная фабрыка імя Леніна)

На нашай фабрыцы працавалі ў якасьці дырэктароў тав. Цалюк у 1927 г. і тав. Кучынскі ў 1927 г. Мы ня ведаем, як яны працавалі і колькі дасягненьняў яны атрымалі. Але аб адной справе мы добра ведаем.

За дырэктарам тав. Кучынскім засталася запазычанасьць у суме 651 руб.; за тав. Цалюком—585 р. 52 к. Больш тысячы руб. засталося запазычанасьці ад гэтых двух

склалася гэта запазычанасьць? Тут ёсьць усё, што вы хочаце. І запіскі ў спажывецкае таварыства і атрыманыя з касы грошы, ні ў якія кнігі не запісаныя, і судовыя выканаўцы, якім фабрыка павінна плаціць за даўгі старых дырэктароў. Якім чынам гэта здарылася? Чаму гэта за два гады працы ніхто не паклапаціўся прасачыць за такімі зьявішчамі?

Мы патрабуем умяшаньня Рабо-

Пагроза прыпыненьня заводу з-за галавацяпства габінэтных бюракратаў

РЭЧЫЦА. (Уласны кар.). Начальнік судаходнага гомельскага вучастку Гутараў, намесьнік кіраўніка гомельскіх агенцтваў Шкляўскі, загадчык першага тэхвучастку ...ой, загадчык шляху Мельнікаў, старшы агент ДПУ пры гомельскай таварнай станцыі Шашкуц і прадстаўнік ад Лесбелу т. Мішуцін—вось 5 аўтарытэтных асоб, якія 5-га красавіка бягучага году, сабраўшыся ў Гомелі, абмяркоўваць парадак пропуску суднаў, плытоў і ўстанаўленьне новага месца лясной прыстані заводу імя Томскага ў Рэчыцы. Вырашылі яны гэта важнае пытаньне... седзячы ў сваім габінэце ў Гомелі, ня ведаючы геаграфічных умоў рачыцкай сплаўной прыстані заводу імя Томскага.

Урэшце, пастанавілі:

— З прычыны наяўнасьці ў г. Рэчыцы лесапільнага заводу імя Томскага на рацэ Дняпро, нарада лічыць магчымым у навігацыі 1928 г. устанавіць мяжу стаянкі суднаў, плытоў і інш. ня бліжэй 200 метраў ад мосту.

Такою пастановаю зрабілі тое, што лясную сплаўную прыстань, якая стаяла ў адлегласьці 100 метраў ад мосту, трэба перанесьці на 100 метраў яшчэ ўверх па рацэ і... пад самы абрыў гары, да якое нельга ніяк падступіцца.

Ад гэтай пастановы нічога добрага пакуль мы ня маем, акрамя выкідваньня дзяржаўных сродкаў на вецер. Дзяржпараходзтва ў дзень церпіць страты 500 р. з тае прычыны, што новай прыстані няма, а старую прыходзіцца перасоўваць.

Пабудаваць прыстань на вызначаным месцы няма ніякай магчымасьці. Калі-ж гэты праект ажыцьцявіць, то прыйдзецца раскопваць гару, а гэта будзе каштаваць дзяржпараходзтву больш за 10.000 р. Не раскапаўшы гары, нельга дастаўляць лес заводу імя Томскага, і апошні можа стаць перад пагрозай спыненьня сваёй працы за адсутнасьцю падачы лесаматар'ялаў.

Каб лесапільня ня стала на «адначынак», неабходна скасаваць пастанову габінэтных бюракратаў, і прыняць талковую пастанову, азнаёміўшыся са справай на месцы.

М. Г.

была дана нягодная цэгла, і ў выніку гэтага фундамант памяшканьня развалiўся, столь падшыта сырымі дошкамі і рэшта работы таксама нягодная. Гэта ў нас паўтараюць не ўпершыню. Пабудаваныя зусім нядаўна печы ў новым нардоме зусім папсаваліся і паліць іх немагчыма. Чаму гэта ўсё адбываецца? Памойму, у гэтым вінаваты толькі наш кангас, якога ашукваюць пастаўшчыкі. У нас быў такі факт. Аднойчы пастаўшчык даў некаторым рабочым грошы для таго, каб яны маўчалі і не гаварылі нікому аб нягоднасьці цэглы.

РСІ ня шкодзіла-б зацікавіцца гэтымі кангасаўскімі справамі.

Х. З.

Пагляддаюцца выпадкі, калі інвалідныя справы афармляюцца, замест двух-трох тыдняў, два-тры месяцы. Так, напрыклад, справа гр. Кісяля. 12 сьнежня 1927 г. гр. Кісялёў быў агледжан раённай Бешанковіцкай ВЭК. На інвалідны пункт акт агляду паступіў 9 лютага 1928 г. У акруговай камісіі на працстажы гэты акт ляжаў да 8 сакавіка.

Такіх выпадкаў—вельмі шмат. Васе.

А. Б.

... гэта зусім немалая суна. З чаго ...

Х.

Даеш дзьве зьмены

На лесапільні імя Хвятурына насіліся трывожныя чуткі аб зачыненьні ў хуткім часе заводу. Чуткі гэтыя, відомая справа, вельмі хвалявалі рабочых. І вось зусім не так даўно заводакіраўніцтва атрымлівае паперу аб тым, што наша лесапільня ня толькі не зачыняецца, але будзе працаваць да кастрычніка месяца ў дзьве зьмены. Была склікана шырокая нарада рабочых, на якой магілёўскае аддзяленьне Лесбелу інфармавала аб забесьпячэньні заводу патрэбным сырцом. Высьветлілася, што мы атрымаем мільён куб. саж. дроў, і другі матэр'ял, які патрэбен для перапрацоўкі. Такім чынам, чуткі аб зачыненьні аказаліся зусім няправільнымі. Мы будзем працаваць і яшчэ ў дзьве зьмены. Трэба толькі, каб аб'екты гаспадарчых органаў былі выкананы своечасова.

Г. Мейцін.

Працу Асоавіяхіму пад грамадзкі кантроль

За апошнія часы арганізацыя Беласоавіяхіму значна вырасла колькасна. Каля 140.000 членаў аб'яднана ў 2.500 ячэйках, 900 гурткоў вайсковых ведаў—вось некаторыя лічбы, якія характарызуюць гэту арганізацыю.

Побач з гэтым ростам, мы маем (хоць ня зусім вялікі) зрух ва ўсёй рабоце таварыства. Больш, зразумела, мы маем недахопаў, якія мы павінны адзначыць і садзейнічаць іх зьнішчэньню. Да такіх недахопаў адносяцца: незаконнае выдаткаваньне сродкаў, паасобныя злоўжываньні, скажэньне ідэёвых задач таварыства, растраты і элементы бюракратызму. Зразумела, думаць што ў такой масавай арганізацыі гэтыя недахопы могуць зусім адсутнічаць, было-б няправільна.

Зазначаныя недахопы зьяўляюцца паказальнікам хваравітага загніваньня некаторых паасобных арганізацый таварыства. Гэту небясьпеку трэба папярэдзіць тым больш, што многія таварышы актывістыя таварыства па меркаваньнях аховы аго аўтарытэту не паведамляюць аб гэтых недахопах членаў таварыства і ўсёй савецкай грамадзкасьці.

Зьнішчыць гэтыя недахопы апаратным шляхам поўнасьцю немагчыма. Усе мы добра ведаем, што кожны выпадак растраты, незаконнага выдаткаваньня сродкаў, злоўжываньняў і скажэньняў ідэёвых задач таварыства пагражае вялікімі небясьпекамі. Гэтыя факты адбіваюць шырокія масы ад таварыства, а тых, што застаюцца ў таварыстве, робяць пасыўнымі ў працы. Гэта адно абавязвае нас у корані зьмяніць мэтады ўсёй работы таварыства. Закончыўшы ў асноўным арганізацыйна працэс у справе стварэньня і разгортваньня работы таварыства, мы павінны стаць на шлях такіх мэтадаў работы, якія-б садзейнічалі ўзмацненьню ўжо існуючых дасягненьняў, далейшаму стварэньню актыву з тэй мэтай, каб наша работа праходзіла пры масавым удзеле членаў таварыства і максымальных разьвіцьці іх самадзейнасьці.

Мэтады ўсёй работы таварыства павінны быць зьменены ў бок шырокай галоснасьці і справаздачнасьці перад працоўнымі масамі, гэта значыць работа таварыства павінна быць пастаўлена пад шырокі грамадзкі кантроль.

Што гэта практычна азначае?

Нашы ячэйкі, рэвізійныя камісіі і ўсе вышэйшыя арганізацыі павінны быць сапраўды выбарнымі арганізацыямі.

Работа выбарных кіруючых арганізацый павінна праходзіць у поўнай адпаведнасьці з задачамі таварыства і статутам.

Кожны выбраны ці-то ў бюро ячэйкі Асоавіяхіму, ці ў РК, у акругкоме, ці рэспубліканскае аб'яднаньне павінен усьведамляць і несьці поўную адказнасьць за сваю работу, адказваючы аднолькава, як за бязьдзейнасьць, так і за скажэньні ў працы.

Павінны рэгулярна склікацца агульныя сходы ячэек членаў таварыства, канфэрэнцыі, на якіх, як правіла, павінны даваць поўныя справаздачы аб дзейнасьці выбарных арганізацый. Кожны член таварыства павінен ведаць, куды і як выдаткавана кожная грамадзкая капейка.

Але ўсяго гэтага яшчэ ня досыць для правядзеньня лёзунгу «работу таварыства пад грамадзкі кантроль». Работу ячэек, акруговых і іншых аб'яднаньняў трэба пэрыядычна асьвятляць у друку, насьценгазэтах, ставіць даклады на агульных сходах рабочых і сялян, пры чым ва ўсім гэтым не павінна быць і ценю казённага падыходу. Асьвятляючы сваю работу, трэба выкрываць нашы недахопы, злоўжываньні і высоўваць канкрэтныя мерапрыемствы далейшай работы.

Усё гэта дасьць нам магчымасьць больш уважліва сачыць за работай Асоавіяхіму. **Просты ўдзел шырокіх працоўных мас у абмеркаваньні нашай работы будзе найлепшым спосабам для зжываньня ўсіх недахопаў і будзе дапамагаць далейшаму ўзмацненьню работы таварыства, росту яго аўтарытэту.**

Толькі пры гэтых умовах уся наша работа будзе разьвівацца на падставе максымальнага разгортваньня рабочай дэмакратыі.

Пад шырокі грамадзкі кантроль усю работу Асоавіяхіму.

Патрабуем аслабаненьня ўсіх арыштаваных грамадаўцаў!

Пленум Менскага акрвыканкому

Даклад аб с.-г. падатку

23-га мая адкрыўся 8-ы, чарговы пленум акрвыканкому. На пленум прыбыло да 50 чалавек. Прысутнічаюць таксама члены ЦВК. На ранішнім пасяджэньні быў заслуханы даклад акрфа тав. Танхілеўскага аб с.-г. падатку на 1928 г.

— За апошнія гады, кажа тав. Танхілеўскі, даходы сялянства павялічыліся больш, чым на 40 проц., грашовыя даходы выраслі на 60 проц.

Забіраны з сялянства с.-г. падатак вяртаецца у яшчэ большым размеры ў вёску.

У 1927 г. напрыклад у БССР сабрана 8,6 мільёна руб., а вернута вёсцы каля 15 мільёнаў руб.

Згодна закону аб адзіным сельска-гаспадарчым падатку, зацьверджанім ЦВК і СНК 10 мая, прагрэсіўнае павялічэньне падатку закране толькі выключна кулацкія гаспадаркі. Па бядняцкіх гаспадарках гэта павялічэньне ня толькі не адаб'ецца, але наадварот, яны атрымаюць цэлы рад новых ільгот. У мінулым годзе было поўнасьцю вызвалена ад сельска-гаспадарчага падатку 24 проц. гаспадарак па акрузе, у гэтым-жа годзе будзе вызвалена 33 проц. гаспадарак. Акрамя таго, арганізуецца спэцыяльны скідачны фонд, за кошт якога будуць вызваляцца бядняцкія і маламоцныя серадняцкія гаспадаркі.

Выступаўшыя ў спрэчках таварышы выказваліся за неабходнасьць прыцягненьня багатых гаспадарак увесьці падаткам у першую чаргу і павялічэньня кары за ўтойваньне аб'ектаў абкладаньня.

Пленум акрвыканкому працягнецца некалькі дзён.

Чорт, анёл і акрана

Учора раніцаю дзетвару менскіх школ спаткала радасная вестка: заняткаў ня будзе—усе ідуць у сад «Прафінтэрн», там будзе граць аркестр духавое музыкі і адбудуцца масавыя фізкультурныя выступленьні.

Акрана, які наладзіў гэтую ўрачыстасьць у сувязі з правадзімым дзіцячым тыднем, ня ставіў перад сабой пытаньня—ці зьмесьцяцца ўсе школы ў садзе, ці не?... Ён спадзяваўся на лёс і што... дзеткі будуць пакорныя.

Хутка распалены сонцам пляц веладрому і фізкультурная пляцоўка пакрыліся настольні густым жаркім і плаксівым натоўпам, што бяз эксцэсаў прабрацца праз яго на спраўдзіну ня было ніякай магчымасьці. Адная, велёсыпэдыстыя, сьціскаючы рулі расхістаных машын, шалёна насіліся на сцюжцы, выклікаючы агульны пратэст...Нейкай чорненькай дзяўчынцы з вялікім чырвоным бантам адціснулі ножку. Яна ўпала на пясок, хвіліну маўчала, шырока расплюшчыўшы вочкі, і раптам закрычала, залілася сьлязьмі, затрэслася ўсім худзенькім целам. Пэдагогі, замест таго, каб пастарацца навесьці які-колечы парадак, паціскалі плячыма, перадавалі адзін другому сваё абурэньне, гаварылі «чорт ведае, што такое» і шукалі прадстаўніка акрана. Такога нідзе ня было. Абяцанага аркестру таксама ня было, і задуманыя масавыя вольныя рухі зрываліся.

Некалькі пэдагогаў, урэшце, сабралі сваю дзетвару і дэманстратыўна пакінулі сад. Другія дзеці разьбегліся па рошчы, расьселіся пад дрэвамі і ад суму сталі энэргічна зьнішчаць любоўна падрыхтаваныя маткамі бутэрброды і крутыя яйкі.

Адна групка надумалася гуляць у «чорта і анёла». Я пазіраў гэтую бессансоўную мяшчанскую гульню—і не абураўся: што-ж, калі ні акрана, ні камсамольскі акругком, ні піянэрарганізацыя не магчі прыдумаць для дзяцей нічога лепшага?

Фізкультурныя спаборніцтвы, праўда, адбываліся, але гэта быў такі няпрывабны малюнак!

Рослыя хлопцы ў трусіках кідалі мяч (часта для рознастойнасьці —па галовах), крычалі, лаяліся, «ставілі банкі», пацелі і бясьсільна махалі рукамі. Дзяўчаты трымаліся крыху арганізаваней. Гавораць нават, што па бегу ўчора адна школа паставіла рэкорд, але што ён значыць перад... перад рэкордным галавацяпствам таварышоў з акрана, якія адзін раз, здаецца, за ўсё сваё канцылярскае жыцьцё хацелі зрабіць жывую справу—і тае не змаглі!

Сівер.

„Спэц“ не сваёй спэцыяльнасьці

На катэдру энтамалёгіі ў с.-г. акадэміі быў абраны праф. Шастакоў А. В. Але аказалася, што гэтым абраньнем акадэмія зрабіла вялікую памылку. Яго асноўная мэта—як мага больш сядраць грошай з акадэміі і як мага менш зрабіць для яе. Ніякай працы па арганізацыі катэдры і габінэту не відзецца, няма навукова-дасьледчай працы, зрываюцца навучальныя заняткі, студэнты абіваюць парогі дэканатаў з запытаньнямі, каму здаваць залікі. А праф. Шастакоў атрымлівае грошы дзесьці ў іншым месцы, вымагаючы і атрымліваючы ад акадэміі ганарар як за сумленна выкананыя абавязкі штатнага навуковага працаўніка, за ўвесь год. І толькі калі ў гэтым навучальным годзе праф. Шастакоў сарваў заняткі цэлага трымэстру, праўленьне акадэміі пастанавіла рабіць яму аплату пагадзінна, згодна існуючых пастаноў Наркамасьветы.

Але, ня гледзячы на зрыў заняткаў першага трымэстру і ненармальныя ўмовы работы ў другім трымэстры, ня гледзячы на тое, што зімовыя заняткі, згодна навучальнага пляну, ня выкананы (недавыканана Шастаковым у гэтым годзе 25 проц. тэарытычных і 42 проц. практычных заняткаў на агранамічным факультэце і 9 проц. тэарытычных і 46 проц. практычных на лясным факультэце)—прафэсар Шастакоў вымагае аплаты, як за ўвесь год.

Савецкая ўлада цэніць спэцаў, якія сумленна працуюць на карысьць савецкай дзяржавы. Але праўленьню акадэміі трэба даўно было паказаць на дзьверы праф. Шастакову, які два гады перашкаджае працы.

Студэнт.

Непарадкі на менскай біржы працы

На Менскай біржы працы ў апошні час адбываецца рад зьявішч, на якія трэба зьвярнуць увагу.

Група хуліганаў у 3-4 чалавекі знайшла сабе «сталую працу», якая заключаецца ў штурханьні, зьбіваньні беспрацоўных, якія прыходзяць на біржу. Калі вы заходзіце, вас пачынаюць кідаць з аднаго боку ў другі да тэй пары, пакуль вы не ўпадзяце. Выбрацца з гэтай штурхатні ніяк не магчыма. І гэтак адбываецца кожны дзень, дзякуючы агідным паводзінам кучкі хуліганаў. Трэба палажыць гэтаму канец.

К. Б.

Хроніка Асоавіяхіму

Ваенна-морскі паход Баку—Ніжні-Ноўгарад

Саюзны Асоавіяхім арганізаваў вялікі ваенна-морскі паход Баку—Ніжні-Ноўгарад. 7-га мая карабль морскіх сіл Каспійскага мора „Красный Азербайджан“ вышаў з Баку.

У паходзе біруць удзел, галоўным чынам, бакінскія камсамольцы. Паводле апошніх вестак „Красный Азербайджан“ прыбыў у Сталінград.

Барацьба са шкоднікамі

Асоавіяхім СССР прапрацаваў пытаньні шырокага ўкараненьня ў вёсцы хэмічных прадуктаў, якія служаць для барацьбы са шкоднікамі палёў, садоў, агародаў і з чужаеднымі памяшканьняў. Упершыню для гэтай мэты ўжываюцца хэмічныя прадукты нашае савецкае вытворчасьці. У сучасны момант вырабляецца хлёр-пікрын для барацьбы з сусьлікамі і сьвірэпымі шкоднікамі, і серна-вуглякіслыя ўгрэйныя (прадукт коксо-бэнзольнае прамысловасьці), якія павінна замяніць серна-вадарод, які ўвозіцца з заграніцы.

Палёт на востраў Урангеля

У сувязі з арганізацыяй Саюзным Асоавіяхімам палетравай экспэдыцыяй, якая зробіць пералёт з Камчаткі ў Ленінград праз „увесь „Чедавіты акіян, Саўгандальфлёт заключыў з Асоавіяхімам спэцыяльную згоду аб палёце на востраў Урангеля.

4 ціры не працуюць

Барысаўская арганізацыя Асоавіяхіму налічвае ў сваіх радах 3500 чалавек, якія ахоплены 32 вясковымі ячэйкамі. Ёсьць у горадзе 26 гурткоў па вывучэньні вайсковай справы, якія наведваюць каля 900 чалавек.

Ня гледзячы на гэта 4 ціры, якія ёсьць у горадзе, не вядуць ніякай працы і знаходзяцца ў запушчаным стане.

Пара падумаць аб тым, каб ажывіць працу ціраў, што несумненна дасьць яшчэ большы рост асоавіяхімаўцаў.

Ул. Л—ч.

АД УЛАСНАГА КАРЭСПАНДЭНТА „ЗЬВЯЗДЫ“

ВЫПУСК БЕЛ. СЭКТАРУ КАМУНІСТЫЧНАГА УНІВЭРСЫТЭТУ ЗАХАДУ

МАСКВА, 24 мая (па тэлефону)

Беларускі сэктар Камуністычнага Унівэрсытэту Захаду скончыла 24 чал., якія прайшлі поўны курс навучаньня. З іх—21 беларус і 3 жыдоўрэі. Калектыўная ацэнка, праведзеная складам выкладчыкаў і студэнтамі, паказала, што большасьць скончыўшых зусім здавальняюча ўсьвядоміла курс ленінізму, добра падрыхтавана тэарытычна і можа праводзіць самастойную работу па-за сьценамі унівэрсытэту.

З скончыўшых 15 чалавек мяркуецца накіраваць на працу ў БССР, а рэшту—у ЦК УсеКП(б), з пажаданьнем, каб яны былі выкарыстаны на нацыянальнай рабоце.

Выпускнікі гэтага году прайшлі трохгадовы курс. У гэтым навучальным годзе на беларускім сэктары была праведзена рэарганізацыя з пераходам на чатырохгадовы курс навучаньня. Гэта датычыць толькі наступных выпускаў студэнтаў.

Трэба адзначыць, што паводле водзываў выкладчыкаў, беларускі сэктар лічыцца лепшым у Камуністычным Унівэрсытэце, як па акадэмічнай пасьпяховасьці, так і па практычнай рабоце.

БЕЛАРУСКІЯ ПЫТАНЬНІ У МАСКВЕ

МАСКВА, 24 мая (па тэлефону)

Месцы для практыкантаў і стажораў БССР

У Наркампрацы СССР размеркаваны месцы ў агульнасаюзнай прамысловасьці для практыкі студэнтаў і для стажаваньня скончыўшых ВНУ і тэхнікумы ў 1928 г. Лік месц, вызначаных для практыкі студэнтаў БССР, намечана некалькі павялічыць. Наогул для БССР будзе адведзена да 100 месц.

Што датычыць месц для стажу скончыўшых ВНУ і тэхнікумы Беларусі, дык у агульнасаюзнай прамысловасьці для іх адводзіцца 52 месцы.

Заяўкі саюзных рэспублік на месцы для практыкантаў і стажораў задаволены няпоўна. Гэта тлумачыцца існуючай няўвязкай паміж плянамі прафтэхнічнае асьветы рэспублік і рэальнай патрэбнасьцю ў спэцыялістых агульнасаюзнай прамысловасьці.

На індустрыялізацыю сельскае гаспадаркі Беларусі

Праўленьне цэнтральнага сельскагаспадарчага банку адкрыла гэтымі днямі ў лік крэдытаваньня на 3-ці квартал наступныя крэдыты Белсельбанку, прызначаныя для індустрыялізацыі сельскае гаспадаркі Беларусі: 100.000 руб. на электрыфікацыю, 200.000 руб. на малочную справу, 200.000 руб. на перапрацоўку ільну, 100.000 руб. на перапрацоўку фруктаў і меншчыя сумы на іншыя галіны гаспадаркі.

ЧАМУ Ў МЕНСКУ НЕ ХАПАЕ ВАДЫ

ПРАЕКТ НОВАГА ВАДАПРАВОДУ

У Менск прыехала з Масквы гідрагеалягічная экспэдыцыя бюро разьведак падземных вод, з якім Эльвод вадаўна заключыў дагавор на абсьледаваньне крыніц артэзіанскага і грунтавага водазабесьпячэньня гораду. Экспэдыцыя будзе весьці нагляданьне за пачатым Вадаканалам сьвідраваньнем першай артэзіянскай шчыліны (такіх шчылін будзе тры) глыбінёй ад 300 да 370 мэтраў. Але асноўнай задачай экспэдыцыі зьяўляецца абсьледаваньне вакол Менску каля 400 кв. кілёмэтраў плошчы пры радыусе ў 10 кілёмэтраў для выяўленьня крыніц і месца пабудовы новай вадаправоднай станцыі на студнях з добрай грунтовай вадой.

Менская станцыя штодзённа падае ад 320 тыс. да 350 тыс. вёдзер вады пры штогадзіннай падачы 15 тыс. вёдзер. З пачаткам будаўнічага сэзону расходаваньне вады значна павялічылася, і насельніцтва ўжо адчувае хвём недахват вады амаль ва ўсіх раёнах гораду, не гледзячы на тое, што помпы працуюць кругльня суткі без перапынку. У гадзіны максымальнага выдатку (з 9 гадз. ран. да 7 гадз. увеч.) прыходзіцца падаваць да 40 тыс. вёдзер у гадзіну, замест папярэдніх 15 т. вёдзер.

Зараз Эльвод заканчвае пабудову запаснага рэзэрвуару, устаноўку помпы першага і другога ўздыму і пракладку ўсіх неабходных трубаправодаў, што

МЕНСК

Новая хвароба „адулаватасьць“

ПРЫЧЫНА ХВАРОБЫ—КЕПСКАЯ ЯКАСЬЦЬ МЯСА

На пасяджэньні цэнтральнай эпідэміялёгічнай камісіі Народнага Камісарыяту Аховы Здароўя БССР абмяркоўвалася пытаньне аб барацьбе з так званай «адулаватасьцю»,—хваробай, якая выклікаецца трыхінозам, г. зн. заражэньнем арганізму трыхінамі пры спажываньні мяса кепскай якасьці.

Гэта хвароба зьявілася сярод гарадзкога насельніцтва Беларусі, асабліва ў Гомелі і Бабруйску. З дакладу праф. Скрабіна на пасяджэньні эпідэміялёгічнай камісіі ў Маскве выявілася, што гэтае захворваньне наглядаецца таксама на Паўночным Каўказе і часткова на Украіне.

Распаўсюджаньне «адулаватасьці» знаходзіцца ў сувязі з тым, што 90 проц. мяса зусім не дасьледуецца на трыхіны.

Эпідэміялёгічная камісія адзначыла вельмі слабы кантроль над мяснымі прадуктамі і асабліва над сьвінінай. Камісія прызнала неабходным арганізаваць пры ўсіх бойнях кантрольныя габінэты і забясьпечыць бойні, убойныя і кантрольныя пункты спэцыяльнымі трыхінаскопамі. Камісія выказалася таксама за неабходнасьць правесьці ў заканадаўчым парадку трыхінаскапію мяса.

Пастаноўлена прыняць меры да шырокага апавяшчэньня насельніцтва аб небясьпецы, якая зьвязана з ужываньнем недаваранай сьвініны.

Выхад камсамольскай арганізацыі на адчыненьне лягэраў

У сувязі з адчыненьнем лягэраў „Чырвон. Урочышча“ 2-й Бел. дывіз. і АБВШ у нядзелю, 27 мая, акругком ЛКСМБ арганізуе выхад камсамольскай арганізацыі і рабочай моладзі ў лягэры. Выходзяць у лягэр усе сутаварыскія ячэйкі з часьцямі 2-й Бел. дывізіі і АБВШ, а таксама курсы Асавіяхіму.

Збор абавязкова ў $8^1/_2$ гадз. раніцы ў памяшканьні АН.

Ячэйкі, якія не маюць сутаварыскае часьці, арганізуюць экскурсію ў лягэр.

ВЫЙГРЫШ У 10.000 РУБ.

ВЫЙГРАЛІ ДВА СУПРАЦОЎНІКІ БЕЛ. АДДЗ ВЫДАВЕЦТВА РСФСР

Адзін з буйнейшых выйгрышаў апошняга тыражу па аблігацыях пазыкі Індустрыялізацыі—10.000 руб. прыпаў на аблігацыю сэрыі 073300 № 42, якая належыць двум супрацоўнікам беларускага аддзяленьня Дзяржвыдавецтва РСФСР. Па 1/5 гэтай аблігацыі—2.000 р

т. МАТУСЕВІЧ

выйграла машыністка выдавецтва т. Матусэвіч Ева, рэшту—8.000 р. выйграў загадчык гэтага аддзяленьня тав. Гершковіч, які набыў 4/5 гэтай аблігацыі.

Машыністка Ева Матусэвіч паходзіць з беднае сям'і, мае на сваім утрыманьні 3 чал.—старую матку, брата і сястру. Працуе яна ў беларускім аддзяленьні Дзяржвыдавецтва РСФСР 2 гады, а наогул па найме пачала працаваць 8 год таму назад.

Тав. Гершковіч з свайго выйгрышу ахвяроўвае на карысьць Наркамасьветы БССР—на выдачу літаратуры дармова бедным вучням—1.000 руб.

Укамплектаваньне курсаў Інстытуту працы

Біржа працы прыступіла да ўкамплектаваньня цэхаў штукатурнага і каменшчыкаў-кладчыкаў курсаў цэнтральнага Інстытуту працы.

Ліквідацыя украінскай кантори Лесбелу

З 1-га кастрычніка бягучага году ліквідуецца украінская кантора Лесбелу. Функцыі яе перадаюцца харкаўскай канторы Белпайгандлю. Заключэньне гуртавых дагавароў з пакупцамі Крыму і Украіны і вядзеньне разрахункаў па іх застаецца за Лесбелам. Белпайгандлю перадаюцца таксама розьнічны продаж і ўсе склады Лесбелу ў Крыме.

Новы парадак пасылкі на работу

Біржай працы зьменен парадак пасылкі на работу. Дагэтуль на біржы не было цьвёрдага сьпісу пасылкі на работу і пасылаліся тыя, якія прысутнічалі пры атрыманьні заяўкі. У сучасны момант біржай працы складзены цьвёрдыя сьпісы, па якіх беспрацоўныя будуць накіроўвацца на работу. Складаньне цьвёрдых сьпісаў урэгулюе пасылку на работу і разгрузіць біржу працы ад чаргі пры пасылцы на работу.

За дзень

— ПРЫЕЗД ЯЎРЭЙСКАГА ПАЭТЫ. *У Менск прыехаў з Масквы вядомы яўрэйскі паэта Ш. Галкін. Мэта прыезду паэты—азнаёміцца з культурным жыцьцём Савецкай Беларусі.*

— НОВАЯ МЭХАНІЧНАЯ ПРАЛЬНЯ Ў МЕНСКУ. *Менакрвыканком даў Белкамунбанку заяўку на водпуск 50.000 р. для пабудовы ў Менску новай мэханічнай пральні. Да будаўнічых работ мяркуецца прыступіць у будучым годзе.*

— ЗА БЮРАКРАТЫЗМ. Саюз савецкіх і гандлёвых служачых абвясьціў вымову старшыні мясцкому МЦРК тав. Рыўкінду за бюракратызм і цяганіну пры прыёме супрацоўнікаў ЦРК у члены саюзу.

— ПРЫЁМ МІЛІЦЫЯНЭРАЎ У ЧЛЕНЫ САЮЗУ. Згодна пастановы прэзыдыуму ЦП саюзу савецкіх і гандлёвых служачых міліцыянэры могуць прымацца ў члены саюзу пасьля гадавое работы ў міліцыі.

— З ВЯЧЭРНЯЙ ШКОЛЫ ВА УНІВЭРСЫТЭТ. 2-га чэрвеня адбудзецца выпуск яўрэйскай вячэрняй школы павышанага тыпу. Канчае школу 15 рабочых, якія пераводзяцца ва унівэрсытэт і тэхнікумы.

— ВЫПУСК ЧЫРВОНЫХ ПЭДАГОГАЎ. 16 чэрвеня адбудзецца чарговы выпуск пэдфаку БДУ. Усяго сёлета канчае пэдагагічны факультэт 306 чалавек, з іх 33 лінгвістыя, 88 грамадазнаўцаў, 60 матэматыкаў і 125 прыродазнаўцаў.

Здарэньні

ХУЛІГАНСКІ НАПАД. *Учора на біржы працы беспрацоўны Б. Халяўскі зрабіў хуліганскі напад на прадстаўніка сэкцыі будаўнікоў тав. Кісовіча. Апошні адмовіўся паслаць на работу Халяўскага з прычыны пратэсту ўсіх беспрацоўных будаўнікоў. Абсьледаваньне маёмаснага становішча Халяўскага таксама пацьвердзіла, што ён не адчувае патрэбы ў рабоце.*

12-ЦІГАДОВАЯ ЗЛАДЗЕЙКА. *Затрымана 12-цігадовая злодзейка Бельская, якая зрабіла ў Менску рад пакраж, у тым ліку і ў краме МЦРК-*

●●● СПОРТ ●●●

Спаборніцтвы Самарскай

Член Камінтэрну т. Джэксон на сьвяце

— Шлях Самарскай дывізіі—наперад, на першае месца ў корпусе. Вітаю з 9-й гадавінай, вітаю ў асобе прысутнага тут прадстаўніка ад вашага шэфа, т. Джэксона, англійскі пралетарыят.

Апошнія словы камандзіра корпуса т. Цімашэнкі пакрываюцца грамавым ура... ура... ура...

Самарцы пачалі сьвяткаваньне заўчора вечарам у клюбе К. Маркса. На ўрачыстым вечары выступіў т. Чарвякоў і іншыя члены ўраду. Выступаў прадстаўнік англійскага пралетарыяту, шэф Самарскае дывізіі, член Выканкому Камінтэрну тав. Джэксон, які спэцыяльна прыехаў на сьвята.

Сёньня гульні... сёньня самарцы дэманструюць свае сілы, свае дасягненьні.

Званочак наводзіць цішыню і абвяшчае аб пачатку спаборніцтваў.

16 коньнікаў галёпам аб'язджаюць пляц. І на хаду першы з іх паведамляе:

— Зьмена малодшага камскладу 37 кавалерыйскага палку ў складзе 16 чалавек на фігурную язду.

За ім ідуць групы іншых палкоў.

І кожная ўдала праведзеная фігурная язда ідзе побач з бурнымі, усхвалёванымі ўзгаласамі і воплескамі.

Роўна а 12-й гадзіне перайшлі да другога віду спаборніцтваў—па ўладаньні халоднай зброяй малодшым звыштэрміновым і сярэднім камскладам.

Паведамляюць: 37 кавалерыйскі полк, першым ідзе т. Капшоў.

Маланкай праляцеў на сваім скакуне тав. Капшоў, сякучы на хаду ўсе перашкоды.

За ім Доўжыкаў, Іваніцкі, Віляпстоў, Буйін...

9 груп па некалькі чалавек з кожнага палку ўдзельнічаюць у спаборніцтвах. Адна другую стараюцца выперадзіць: прэмію атрымаць хочацца.

А ў баку, за сталом судзьдзі, сядзяць камандзіры, наглядаючы і запісваючы кожны рух, кожны гэст спаборнікаў.

— Кавалёў—2 балы, Сірапенка—чыста, Прычэнка—3 балы...

Г—Н.

На спорт пляцоўке у трэк.

Фізкультура ў тэхнікумах

ВСФК выказаўся за павялічэньне з новага навучальнага году ліку гадзін па фізкультуры ва ўсіх тэхнікумах. Для гэтае работы вылучаны спэцыяльны чалавек, які ў першую чаргу займаецца праверкаю пастаноўкі работы па фізкультуры ў індустрыяльных і сельска-гаспадарчых тэхнікумах.

Склад судовай камісіі спартакіяды

У судовую камісію ўсебеларускай спартакіяды, якая адбудзецца з 15 па 20 ліпеня бягучага году, уваходзяць: т. т. Леў, Задорын, Урул, прадстаўнікі з акруговых саветаў і прадстаўнік ад БВА.

Паведамленьні

МАКК просіць зьявіцца на пасяджэньне партгройкі КК, якое адбудзецца 6-VI-28 г., а 6 з пал. гадз. увечары ў памяшканьні канц. АКК (Энгельса, 28), наступных таварышоў: Шчасьняка К. Я. (Лахаўскі РК), Мазаля Я. С. (заг. вышэйш. курс грамадазн.), Грапа А. Я. (Барысаўскі РК КПБ), Бельскага О. Ф. (Капыльскага РК КП(б)Б), Акуліча З. Я. (Сьмілавіцкага РК КП(б)Б), Страха Б. Ц. (Сьмілавіцкага РК КП(б)Б), Кікеля (Лахаўскага РК КП(б)Б), Пічукевіча (Лахаўскага РК КП(б)Б), Жука Ц. П. (Капыльскага РК КП(б)Б), Пупеля Уладзімера У. (Гаррайком КП(б)Б), Вурую Любу А. (Бярэзінскага РК КП(б)Б), Чарнушэвіч Аўгіньню Іванаву (Капыльскага РК КП(б)Б), Цэпоха А. (Бярэзінскага РК КП(б)Б), Кройка А. (Сьмілавіцкага РК КП(б)Б), Любчанскую Ф. (Лахаўскага РК КП(б)Б).

Адказы рабселькорам і чытачом

ПІСУЛЬЧЫКУ (в. Яркава). Ваш ліст „Прэч такіх «істаносцаў»“ накіраван у паштова-тэлеграфную кантору.

ЗОРКАЕ ВОКА (в. Яркава). „Чаму цяжка знайсьці праўду“—у акраддзел народнай асьветы.

БАЧЫЎШАМУ (в. Яркава). „Супакойце хуліганаў“—пракурору акругі.

СЕЛЬКОРУ (в. Дудзічы). „Садова-агародны трэст“—Чэчэрскаму раённаму КП(б)Б.

СТУТ-Т (Барысаў). „Справа з барысаўскім камбінатам“—у РСІ.

НАГЛЯДАЮЧЫ (в. Буйновічы). „Вор торжествует“—пракурору Мазырскай акругі.

ПАДПІСЧЫК (Слуцк). „Зьвязда“ запазьняецца—Наркамфіну.

А. О. (Бабруйск). «Запоскія»—

...на на працягу ўсяго часу сьвідраваньня шчыліп. Пры дасьледаваньнях экспэдыцыі прыйдзецца сьвідраваць у розных мясцох да дзесяці вопытных шчыліп глыбінёю ад 25 да 30 метраў. Гэтыя шчыліпы ў далейшым змогуць быць выкарыстаны насельніцтвам, як студні з піцьявой вадой. Прасьвідраваньне шчыліп і дасьледчыя работы будуць каштаваць 300 тыс. р.

Экспэдыцыя, на чале якое стаіць гідрогеолёг Багамолаў, ужо прыступіла да работы. У бліжэйшы час чакаецца прыезд у Менск старшыні бюро водных праф. Ільліна.

* * *

Чаму ў горадзе не хапае вады?

На гэтае пытаньне ў Эльводзе нам паведамілі:

Як ня раз ужо адзначалася, водазабесьпячэньне гораду знаходзіцца ў вельмі незадавальняючым становішчы. Выклікана гэта недахватам студняў, якія забясьпечваюць водаправод здаровай піцьявой вадой.

...вады да 20 тыс. вёдзер, а пры ўключэньні рэзэрвуару, што будуецца, падача вады можа быць павялічана ў працягу 4-х гадз. у суткі да 30 тысяч вёдзер.

З кастрычніка месяца мяркуецца ўключэньне ў сетку яшчэ дзьвюх студняў Вадаканалу глыбінёю ў 40 метраў, што дасьць магчымасьць павялічыць падачу вады ў горад да 25 тыс. вёдзер у гадзіну на працягу круглых сутак.

Адначасова ўлічваючы гэтых мерапрыемстваў значна зьменшыць надзвычы голад, які зараз назіраецца ў Менску. Поўная-ж ліквідацыя вадзянога крызісу можа быць зроблена толькі з пабудовай новае водаправоднае станцыі і сеткі, якія і праектуюцца. Пабудова новай станцыі працягнецца 3—4 гады і будзе каштаваць каля 2-х мільёнаў рублёў. Работа прыехаўшай у Менск геалёгічнай экспэдыцыі зьяўляецца першым крокам у праектаваньні ў Менску новага водаправоду.

М. КІН.

Курсы жанчын — членаў саветаў

Прэзыдыум ЦВК пастанавіў арганізаваць з 10-га чэрвеня г. г. ў г. Менску трохмесячныя курсы па перападрыхтоўцы жанчын членаў саветаў. Курсы гэтыя разьлічаны на 60 чалавек.

Усебеларуская Спартакіяда

Прэзыдыум ЦВК прызнаў неабходным арганізацыю ў гэтым годзе Усебеларускай Спартакіяды, прыстасаваўшы яе да дня сьвяткаваньня гадавіны вызваленьня г. Менску ад белапалякаў.

Для лепшага калектыву на Ўсебеларускай Спартакіядзе пастаноўлена арганізаваць сталы прыз імя ЦВК БССР.

Конкурс на лепшую каапэрацыйную камісію

З 15-га мая да 1-га кастрычніка МЦРК разам з гарнізоннай вайсковай каапэрацыйнай камісіяй праводзіць конкурс на лепшую каапэрацыйную камісію і ўпоўнаважанага часьцей Менскага гарнізону.

Конкурс праводзіцца ў мэтах падагульненьня чатырох-гадовага вопыту каапэрацыйнага абслугоўваньня МЦРК вайсковых часьцей, палепшыць гэта абслугоўваньне і адначасова ўзмацніць каапэраваньне вайскоўцаў. За лепшую работу будуць прэміраваны, галоўным чынам, спартыўнымі прыладамі чатыры каапэрацыйныя камісіі, чатыры ўпоўнаважаныя і два карэспандэнты, якія найбольш поўна асьвятляць каапэрацыйныя камісіі і ўпоўнаважаных.

...та, 7-10—7-40—Гутарка..., 7-40—8-10—Гутарка ... 8-10—10-00—Трансьляцыя.

— У суботу, 26 мая г. г., а 6 гадз. увечары ў памяшканьні Гаррайкому КП(б)Б адбудзецца пашыраны пленум Гаррайкому сумесна з новым складам сакратароў ячэек.

У парадку дня:

1. Вынікі праверкі беларусізацыі ў арганізацыі.
2. Вынікі перавыбараў бюро яч. і работа арганізацыі. Яўка абавязкова.

— АПА Мен. АК КП(б)Б на 25 мая а 6 гадз. ўвечары ў памяшканьні клюбу Карла Маркса склікае нараду—„Вынікі партпросу за 1927-28 навучальны год і пэрспэктывы на 1928-29 навучальны год". На нараду выклікаюцца ўсе прапагандысты па сетцы партвучобы, усе апоргі ячэек і вылучэнцы прапагандысты.

...сёньня, 25 мая, а 5 г. увеч. у кутку ВУЧОНЫХ.

Аднача сова адбудзецца агульны СХОД СЯБРОЎ СЭКЦЫІ.

Да ведама членаў „ОРУ" г. Менску

У суботу, 26-га мая, а 8 гадз. увеч. у клюбе „Саўгандальслужачы" (глядзельная зала) адбудзецца для членаў „ОРУ" дакл. праф. БДУ І. Я. Герцыка на тэму:

„Денежное обращение в настоящее время в СССР и главных капиталистических государствах".

Пасьля дакладу пытаньні і спрэчкі.

Просьба не пазьніцца.

Запрашаюцца работнікі вучоту і статыстыкі.

...вот"—Мен. АБК КП(б)Б.

АТРАМАНТ. „Сёньня Зьвязда"—упоўнаважанаму РСІ Бабруйскай акругі.

У. Л. (Дуброўна). „Начальнік міліцыі"—пракурору Аршанскай акругі.

ВОКА (в. Горкі). „Цапліна"—Паркамзему.

СЕЛЯНІН (в. Скародное). „Рады і ключы"—Каралінскаму РВК.

Папраўка

У № 110 „Зьвязды" у заметцы „Пад у ролі дарадчыка сельсавету" ўкралася памылка; напісана: „напрыклад старшыня Арцюкоўскага сельсавету", правільна будзе: «напрыклад старшыня Сьведзкага сельсавету».

Адказны рэдактар Ян. АСЬМОЎ

Пом. ЦИРК

Сегодня в ежедневно с 10 час. утра до 11 ч. веч. ОТКРЫТА

передвижная научно-показательная

ЗООВЫСТАВКА ЖИВЫХ ЗВЕРЕЙ

ГАМБУРГСКОГО ЗООЛОГИЧЕСКОГО САДА.

МАССА ЗВЕРЕЙ и ПТИЦ

Экскурсии допускаются со скидкой по отношению экскурсбюро.

Кормление зверей—в 8 час. вечера

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА"

Ад пятніцы, 25 мая — АПОШНІЯ 3 ДНІ

Грандыёзны мастацкі фільм МАСКА САРВАНА (Цені Бэльвэдэра)

Рэжысэр А. АНОШЧАНКА — Апэратар ЛЕМКЭ.

Каса адчынена у 5 г. 30 м.

Мингостеатр | АНОНС! Со вторника, 29 мая

ГАСТРОЛИ АНСАМБЛЯ АРТИСТОВ Госуд. акад. МОСКОВСКОГО МАЛОГО ТЕАТРА

При участии заслуж. арт. В. Н. ПАШЕННОЙ, В. О. МАССАЛИТИНОВОЙ, Н. К. ЯКОВЛЕВА, Н. Ф. КОСТРОМСКОГО, В. Р. ОЛЬХОВСКОГО

Вторник, 29 мая — Без вины виноватые

Среда, 30 мая — „Любовь Яровая"

Четверг, 31 мая — „Идиот" Достоевского

Пятница, 1 июня — „Любовь Яровая"

Продажа билетов с 24 мая в кассе театра.

Уполном. Ольхавицкий.

Тэатр і кіно

Летний театр сада „Профинтерн"

Московский театр сатиры — ПОСЛЕДНИЕ ТРИ ГАСТРОЛИ —

Пятница, 25 мая — ЛИРА НАПРОКАТ

Суббота, 26 мая — НАСЧЕТ ЛЮБВИ

Воскресенье, 27 мая — Последняя гастроль — Вредный элемент

Билеты от 20 к. до 1 р. 40к в рабочей кассе с 11 с пол. ч. утра и в кассе сада с 6 пол. час. веч. Начало в 9 ч. веч.

КІНО „Чырвоная Зорка" — Прыгодніцкая пастаноўка „НАЧНЫ ЭКСПРЭС" у 8-мі частках. У гал. ролі ведомы Гары Піль. Пачатак 1 сэансу а 7 гадз.

КІНО „ПРАЛЕТАРЫ" — Новы бытавы фільм „Ганчары" (Шчасьлівыя чаравікі) у 6-ці частках. АНОНС! Ад 29 мая „СТЭНЛЕЙ У ДЗЁБРАХ АФРЫКІ"

КІНО „Інтэрнацыянал" — Ад 22 мая—працяг 2-й і 3-я заключная сэрыя „ПЛЯМА ЗЛАЧЫНСТВА" кінараман у 12 част.

ВЫЙШЛА З ДРУКУ, рассылаецца падпісчыкам

і прадаецца ў кнігарнях часопіс літаратуры, мастацтва і крытыкі

„УЗВЫШША" № 2(8)

)—(ЗЬМЕСТ:)—(

Лукаш Калюга. Ні госьць, ні гаспадар—*аповесьць.*
З. Бядуля. Язэп Крушынскі—*аповесьць.*
Кузьма Чорны. Сястра—*раман.*
Язэп Пушча. Песьня акупацыі—*паэма.*
М. Лужанін. Шышына—*апавяданьне.*
Т. Кляшторны. Калі асядае муць—*паэма.*
І. Пратасэвіч. Чаго яна плакала?—*апавяданьне.*
Крапіва. Махальнік Іваноў—*байка.*
„ Эпіграмы.
А. Бабарэка. Акмэізм творчасьці Ул. Дубоўкі.
Юры Бярозка. Літаратурныя партрэты. Уладзімер Дубоўка.
Ант. Адамовіч. Максім Гарэцкі.
Юры Бярозка. Уладзімер Жылка.
А. Барычэўскі. „Матчын дар" Алеся Гаруна.
Ю. Драйзін. Антычныя матывы ў творчасьці М. Багдановіча.
І. Замоцін. Эволюцыя тэмы ў творчасьці М. Горкага.
Культура мовы. Аб слове „аказаць" І. Б.
Бібліяграфія. Я. Бялькевіч.
Хроніка.

УМОВЫ ПАДПІСКІ.

на 1 год (6 нумароў) 7 руб., на паўгода (3 нумары) 4 руб.

КОШТ АСОБНАГА НУМАРУ Ў ПРОДАЖЫ—1 РУБ. 50 КАП.

За даплату 3 руб. гадавыя падпісчыкі атрымаюць поўны камплект „УЗВЫШША" за 1927 год (6 нумароў).

Купляйце і выпісвайце кніжкі „УЗВЫШША"

З. БЯДУЛЯ. Тэвілін (навэлі). Цана 40 кап.

П. ГЛЕБКА. Шышына (лірыка). 50 кап.

Адрас: Менск, Савецкая вул., № 63.

ЗГУБЛЕНА КРУГЛАЯ ПЯЧАТКА

Чэрвенскага сельскагаспадарчага таварыства „ВАСХОД", Койданаўскага раёну.

ЛІЧЫЦЬ НЕСАПРАЎДНАЙ.

Згубленыя і ўкрадзеныя

наступныя дакумэнты лічыць несапраўднымі:

Выканаўчы ліст Вусевіч Е. Ф., выд. Нарсудом 1 уч. Менакругі	2167
Лекавая кніжка Н. І., выд. Менстрахкасай	2168
Каапэрац. кніжка Перчык Ф. Б., выд. МЦРК	2169
Членская кніжка № 958 Шагалава Н. Л., выд. саюзам медсанпрацы	2170
Лекавая кніжка Берковіча І. Ш., выд. Менстрахкасай	2171
Вучотная вайсковая кніжка Ярмалінскага А. Е., выд. Менваенкаматам	2172
Асабовае пасьведчаньне Ярмалінскага А. С., выд. НКЗемам Бел.	2173
Асабовае пасьведчаньне Старавойтава І. В., выд. Менакрземаддзелам	2174
Пасьведчаньне № 326 Дынкінай Т. А., выд. Рабфакам БДУ	2175
Спраўка аб працы Каплан Л. М., выд. Менкамгасам	2176

Кошт публікацыі аб згубе аднаго дакумэнту 50 кап.

НА ЧЭРВЕНЬ — АДКРЫТ ПРЫЁМ ПАДПІСКІ НА ГАЗЭТУ — НА ЧЭРВЕНЬ

І да канца году

„ЗЬВЯЗДА"

(орган ЦК КП(б)Б)

УМОВЫ ПАДПІСКІ

на 1 м-ц — 90 кап. | на 6 м-цаў—5 руб. —
„ 3 „ 2 р. 60 кап. | „ год . . —9 „ 75 к.

Газэта „Зьвязда" дае сваім падпісчыкам дадаткам

часопіс „Бальшавік Беларусі" за 15 к. на мес. (замест 25 к.)

Канторай газэты „ЗЬВЯЗДА" прымаецца падпіска на часопіс „ПОЛЫМЯ"

Падпісная цана: на год—10 руб., на 6 м.—5 р., 3 м.—2 р. 50 к.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА:

У МЕНСКУ: галоўнай к-рай газ. „ЗЬВЯЗДА" Савецкая, № 63, 3-ці паверх, тэл. 7-81, штодзённа ад 9-3 гадз., упоўнаважанымі галоўнай канторы і разносчыкамі газэты.

У ПРАВІНЦЫІ: аддзяленьнямі выдавецтваў „Известия" і „Правда", аддзяленьнямі Белдзяржвыдавецтва, упоўнаважанымі галоўнай канторы і ўсімі пошто-тэлеграфнымі канторамі.

КОЖНЫ АДПУСКНІК

можа атрымліваць газэту

„ЗЬВЯЗДА"

— ПА МЕСЦЫ СВАЙГО АДПАЧЫНКУ —

Паведаміце ў аддзел падпіскі газэты „Зьвязда" ВАШ НОВЫ АДРАС, і Вам будзе высылацца газэта па месцы знаходжаньня ў водпуску

БЕЗ АСОБАЙ ДАПЛАТЫ.

ЗАОЧНЫЕ КУРСЫ БУХГАЛТЕРИИ, КАЛЬКУЛЯЦИИ И СТАТИСТИКИ

ПРИ ЦКСБ

Продолжительность курса—8 МЕСЯЦЕВ.

Поступать на курсы можно в любой месяц года.

Принимаются лица с образованием не ниже 4 гр. семилетки.

ОКОНЧИВШИМ КУРСЫ ВЫДАЮТСЯ СВИДЕТЕЛЬСТВА

Плата за первый месяц 5 руб., а за остальные по 4 руб. в месяц ВНОСИТСЯ В НАЧАЛЕ КАЖДОГО МЕСЯЦА ВПЕРЕД по адресу: Минск, Всекобанк, тек. счет № 682.

Подробн. условия высылаются за 2 восьмикопеечные марки. С вопросами обращаться: Минск, Всекобанк, заочным курсам.